

310720

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

నంబరుము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 13-వ తేది గురువారము
దశి శోక్లా రి నా మ సం వత్సరము, భాద్రపదమాస శుక్ల తృతీయ 3.

No. 189

నంబరు ౧౯౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

పు న మ యి న మండు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండగలది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిబడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశ్రీమహాదీపిక మాయమందుగాదు. నకలుమందులవలన మోసముగలుగను. మంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు. అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటా పెరిసివది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

౫ వ కూర్పు ఇప్పుడే తయారైనది

కైవల్యనవనీతము యేగ బ్యాసదర్పణము

టికాతాత్పర్య విశేషార్థ సమన్వితము
క. వేంకటరామ శ్రీ విద్యానందనాథ విరచితము.
ఈ వేదాంత గ్రంథ రాజము అందఱు చదువుటకు
ఇంపుగా ఉండు అనేక పాఖ్యానములు దృష్టాంతములు కలిగి
యుండుటచేత ౮౦౦౦ (౮ వేల) గ్రంథములు విక్రయింపబడినది.
౧ భాగము కలికోబెండు ౨-౦-౦
౨ భాగము (అచ్చులోనున్నది) ౨-౦-౦

శ్రీ బ్రహ్మనంద సరస్వతీయతీంద్రవిరచితము
మతయోగప్రదీపిక, పాతంజలయోగ శాస్త్రములు, తద్వ్యా
వ్యము మొదలగు అనేక గ్రంథములను, స్వామిభవమున అనుస
రించి శ్రీ స్వామిలవాళిచేతి సులభశైలిలో వ్రాయబడినది.
గ్లేజుప్రతి ౦-౧౨-౦ లైబ్రరీ యడిషక్ ౧-౪-౦
ముప్పదియిద్దరు మంత్రుల చరిత్ర
ఆంధ్రదేశమునందు, వితరణ, శౌర్య, భైరవ, పరాక్రమ
ములందు ప్రఖ్యాతిగాంచిన మంత్రులయొక్క చరిత్రము. వారిని
గూర్చి చెప్పిన రత్నములవంటి చాటుపద్యములు దాదాపు
౨౦౦౦ గలవు. ౦-౧౨-౦
భక్తవిజయము ధనాల దేవదాసుగారిది ౫-౦-౦
బ్రహ్మసూత్రార్థ కల్పవల్లి. సాంధ్రటిక ౨-౮-౦
శ్రీకృష్ణని అచ్చు, బైండుగల భారత భాగవత రామాయ
ణాది సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథము లన్నియు లభింపను.

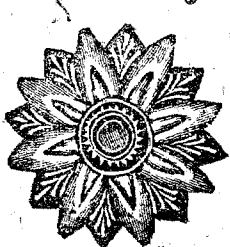
ఆంధ్ర పద పారిజాతము

తెలుగు పదపారిజాతము పుట కలికోబెండు 3-౮-౦
శబ్దరత్నాకరము. బ. సీతారామా
చార్యులది ౧౦-౦-౦
సంఖ్యార్థనామ ప్రకాశిక:- శాస్త్రీ
య పరిభాషాపద నిఘంటువు. ౧-౦-౦
ఆర్య విద్యారహస్యము (వచనము) ౧-౦-౦

క. మార్కండేయశర్మ, కీల్ పాకంపోస్టు, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

మాకు స్వల్పవస్తువు లేక గొప్పవస్తువు అను వ్యత్యాసమేలేదు.

సామాన్యల సౌకర్యార్థమై చిన్నముపులుకూడ మిక్కిలి అందముగాను,
దృఢముగాను తయారుచేసి అమ్మకమునకు సిద్ధ. నుంచయున్నాము.

సామంతిలిల్ల 1/2 సవస్తురదివ

మజారిలో సహ

రూపు 12-0-0

1/2 సవరందిమజారిలో సహ

రూపు 8-0-0

కొప్పె

1/2 వరహాఎత్తులో తయార

గును. మజారిమాత్రము

రూపు 4-0-0

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు నెం, 25 చైనాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

1842 (3)

వెల్లింగుటన్ సినిమా

8-9-23 శనివారము మొదలు 14-9-23 వరకు వరల
ఒక వారము పాఠం కోరిక వై శ్రీ బాలకృష్ణ ప్రతిష్ఠించ బడు
ను. శనివారము, ఆదివారము 8 ప్రదర్శనములు యింపబడు.

8-15 సాంధ్రము. 9-30 రాత్రి
కోహిగూడియొక్క అద్భుతమైన ఘనమైన కథలలో
మాణ్యముగంటిది.

శ్రీ బాలకృష్ణ

953

కోహిగూడు ఫిల్మ్ కంపెనీవారు శ్రీకృష్ణభగవాదా
అగ్నితరీలను మోతచివ్వి అమలను చేర్చి మరల, తిరూరుచేసి.

బాల భారతి సినిమా,

శ్రీమయిలవరంహాలు, బెజవాడ.

మహాభాగవత ప్రదర్శనం.

1. శ్రీకృష్ణజననం
9వ తేది మొ॥ 16వ సెప్టెంబరు వరకు.

లీలలు
2. కాళింగమర్దనం
17వ తేది మొదలు 24వ తేది వరకు

3. శ్రీకృష్ణలీల
25వ సెప్టెంబరు మొ॥ 2వ అక్టోబరు వరకు.

4. గోవర్ధనగిరి
3వ అక్టోబరు మొదలు 10వ తేది వరకు.

5. కంసపద
11వ తేది మొదలు 18వ తేది వరకు.

941 ఎ. జి. మొదలియారు మేనేజరు,

ఏలము నోటిను

973

శ్రీ శ్రీ లేట్ రాజా వి. ముద్దుకృష్ణ యా చేత్ర బహుమతి వారి యస్టేటు తాలూకు (1) జం గాలనల్లె (2) గొల్లగుంట (3) సురభివారి ఖండ్ర (4) పూలరంగడివల్లె (5) బసవయ్యగుంట (6) అగ బర్లీనువారి ఖండ్ర (7) పేటగుంట అనే గ్రామ ములు యీ నెల తే 15 ది శనివారము సాయం త్రిము 3 గంటలకు వేంకటగిరి తుప్తా సంస్థానం దివాన్ ఆఫీసులో బహిరంగ ఏలము ద్వారా విక్ర యింపబడుచున్నవి. వై గ్రామములకు సంబంధించిన అన్ని వివరములు పదరు యస్టేటు శిరస్తాదార్ ఆఫీ సులో తెలియనగును.

రాజమహల్, } థా. విశ్వేశ్వరయ్య,
వేంకటగిరి తుప్తా, }
7-9-28 } శిరస్తాదార్,
for శ్రీ రాజా ఆఫ్ వేంకటగిరి,
శ్రీకృమారరాజా ఆఫ్ వేంకటగిరి,
ఎక్జిక్యూటర్.

రెను లైఫ్ వైలట్ రేజెనిరేటర్లు

త్వరపడుడు! ఏవిధమైన బాధ యిప్పుడు పడ నక్కరలేదు. గొప్ప ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞునిచే కనిపెట్ట బడిన అశుభకమైన విషయచ్ఛక్తి యంత్రము. ఏ ఖైష ధను పుచ్చుకొనకుండునే అన్ని జబ్బులును కుదురున, దాక్తురయొక్క ఆనశ్చ్యుతకూడ నవనరము లేకనే మీరు సుఖముగా శరీరమును కాపాడుకొన గలరు. అన్నివిధములైన నొప్పులు, పోటులు, మూ యంత్రపు పిడిన పట్టించినంతనే తొలగును. అది ముత్ర విద్యనలె పనిచేయును. వేలకొలది జనము దీనివలన బాగుపడిరి.

ఈ యంత్రచికిత్సయందు పేరుపొందినవారు, 20-వ తేది గురువారము మొదలు 25-వ తేది మంగళవారమువరకు చెన్నపురియందు వుండురు. ఉదయం 10-30 గంటల మొదలు 12-30 గంటల వరకును, సాయంకాలము 3 గంటల మొదలు 5 గంటలవరకును, ఆఫీసునందు ఉండురు.

సి. హెబ్బాల్లు ఆంధు కో (లిమిటెడ్,) 979 మద్రాసు రాజధానికి ఏజెంటు.
9, 10 సెకండులైరు బీచ్, మద్రాసు.

పాలసుగంధలేహ్యము

ఇది రక్తిశుద్ధి, శ్రేష్ఠమయినది సహజమైనది, మేనా బాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డ్రెస్సిల చాలును.
20 రు॥ డ్రెస్సి 1-4.00 ని పి. 0.3-0
కూమ్మార్గంలేహ్యము.
అత్యుష్ణము, నిశ్కాక, కాన్యులిక, మలబద్ధము, కడు తులో పంట, మొదలగు వాటిని హరించును.
చాలును. 20 రు॥ డ్రెస్సి 1-4.00 2 డ్రె॥ ని పి. 0.3-0.
జి. శి. ఏ. అంధుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
3851-4) పెరిశేరి-నెల్లూరుజిల్లా.

చాకులు-తాళములు

మం X లి క త్తులు.
అధికసాదలవలె చేయబడినవి. మేలయినది వెంటనే ధరలకాగ్రహణకు వ్రాయును.
సి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టన్న ఆండ్ లాక్ మేజర్స్ etc.
3851 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
తెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: "ఇంద్రప్రస్థ" పెద్దాపురం.

లలితకళా రహస్యము

[శ్రీయుత బసవరాజు అప్పారావు గారు]

ఈ విషయాన్ని గురించి మంచి శుభమువహారములో వానం ప్రారంభించి ట్టున్నది కీర్తిశేషులగు శ్రీ లక్ష్మణ రావువంటున్నారు. లేకపోతే తామరంపరగా కళలనుసూత్రి ఇన్ని విషయకవాగ్దానములు రచించబడేవికావు. శ్రీ లక్ష్మణ రావు పంతులుగారు కళకు మూలానుకరణం ప్రధానమని వాదించివారు, నేను కళ పునస్సృష్టి అన్నీ శిష్యయొక్క సాక్షాత్కారాలను సమసింది (శరీరభవన-మండలిస్తే) వాసివాను. దాని వైక రామరకాల అభిప్రాయాలు వచ్చింది. శ్రీలిక్ష్మణరాజు లక్ష్మీనారాయణవంటున్నారు మాఖ్యవిషయము లన్నిటిలో నా వాదాన్ని తమకు తెలియకుండా అంగీకరించి, రచనకర్మమీద తమకుండే అభిమానంతో "లేకం కోనేణ పూగయే" అనే వ్యాయాన్ని సమసింది వామిద అయ్యలూనివారు. వామితులగు శ్రీవంగలూరు వేంకటకృష్ణరావుగారు శిల్పము సృష్టేగాని ఆన కరణంకాదని యంగీకరిస్తూ శిష్యయొక్క రాగద్వేషములను ప్రాధాన్యమిస్తే కళయొక్క వనితాదర్శానికి నష్టమొస్తుందని వ్రాసి వారు. కాని వారు మా దా ధ X కంతుని సృష్టిలో ఏకత్వముతో పాటు భిన్నత్వమునూ ఉన్నదనే మా వ్రాసి శిష్యయొక్క ప్రత్యేకతలిఖాప్రకటనం తార్కాణం గాను, చక్కనివాగ్దానంగాను వుంటుందని అంగీకరించివారు. రాగద్వేషములకు సామాన్యంగా ప్రపంచములో మనస్సుని పీచి తములో చాలావన క్రితస్థముట నిజము. నిర్వికారస్థితి వేదాంతి సాధ్యమాతుంది. కాని కేవలము జీవయాత్రలో రోజురోజుకూ తొక్కుతూ, అనేకవిధాల అనుభవాలతో శిష్యిబుద్ధి మన వుడి సాధ్యంకాదు. నిర్వికారస్థితిని వర్ణించిన ధ్యాని బుద్ధినిగూడా యెంతో భావస్ఫూర్తి గాంభీర్యము మొదలగు గుణములతో నిలబెట్టుచున్నమాట నిజమే. కానికేవలము నిర్వి కల్పనమాధ్యే నిర్వికారస్థితియే కళలో ప్రవర్తక యోగ్యము లన్నట్లు యితే కేవల చిన్నగుహలో బంధించినవాళ్ల మత్ర తాము. అనుభవలో నున్న మహాత్ము ప్రపంచానికి భిన్నరూపాలతో ప్రవర్తించటానికి ఏలుండదు. ఒక అయాగోయొక్క స్వార్థపరత్వము మట్టస్థభావము వాటియొక్క అసంతృప్తివైక పోక డొడలయకొంటే వాళ్లుగరిపాడుతుంది. మేక్సిమియన్ నాటక ములో ఎంతోరసవంతంగా వర్ణింపబడింది అయాగోపాతము. అట్టి కర్ణక రాగ ద్వేషములకు తా విస్తున్నదని తోసికే ఊగలమా! ప్రపంచములో సర్వభాగకతుతున్నాడని చూచుకుంటే మంగీకరించే విషయమే. "ఇందుగల దంతుడేదని సం చేపాడులకు సగ్గి కర్వోగకతుం డెండెందు పెడకేజావిన సం దంతకలకు దానవాగ్రజి వింటే" అను ప్రహ్లాదుని వాగ్దానమును పరమప్రమాణముకాదా! అట్టి విషయములో తేనిని నీవమైన దనిమనముకట్టికొనలేదు "To me the meanest flower that blows brings thoughts that often lie too deep for tears" అని వర్ణన వర్ణకని చెప్పినమాట లెంత గంభీరమైనది ఎంతయభార్థమైనది? ఒక్కొక్కప్పుడు నీవత్వము దుర్భాగము వెచ్చు వెలిగినప్పుడేమంది బయటపడే కాలమునందు, ధర్మస్థానికలిగినప్పుడేకదా భర్తవంసాధిపాద్యము ధ X కంతుడద తార మెత్తటం? మరుపు పర్వానికిరానిది చింతి మానపోతుందా? "There is a soul of goodness in things evil would men willingly distil it out" అని మేక్సిమియన్ కవి వ్రాయలేదా? లీలాకుమరు, ధర్మ పారి మొదలగు వారి చరిత్ర యేమని చెప్పుతున్నది? ఆనర్థమనే దిశలము భావనసమకసాత్వదాయాల సమసింది మాత్రమే నిర్ణయించటం తప్ప. రాధ మాధవుని (పేమించటం కేవేసా? (Realis) అనే పేరు తో రచనహీనమైన విషయాలను వర్ణించటం నావరంకాదు. కాని కేవలము రా X ద్వేషములతో మాడుకొన్నదనిచెప్పి మానవుడి జీవితాన్ని ప్రోత్సహిస్తుందనిపాడినాడు. రసికద్వైతో మాన జీవితాన్ని పురిలించి శిష్యుగాని కావ్యముగాని సృష్టించటమే శిల్పికివికే కర్తవ్యము. దీనివల్ల శిష్యయొక్క ప్రత్యేకతలిఖ అసం తమాఖాల ప్రకటించటానికి ఏలుంటుంది. శిల్పానికి జీవము ఉంది. "ఉత్తమా కృతి జీవనం కర్తరిగల్గు సహజ లావణ్యమున కట్టుపాటికచ్చు" నని నేను మున్నువానిన వాగ్దా మును మిత్రులగు శ్రీకృష్ణరావుగారు సాదరబుద్ధితో వివర్ణించి నా భావాన్ని గ్రహించవలెనని వా ప్రార్థన.

ఇక శ్రీలక్ష్మీనారాయణగారిలో మాకు వాదమేలేదు, వాటి మాటా అభిప్రాయభేదం మాత్రముకద్దు. శిల్పి తనభావా

న్ని బట్టి యదినట్టి భేదకాల సార్థలను బట్టి మూలాన్ని భిన్నంగా ప్రవర్తించటం సహజమేనని వాదనోన్నాకొన్నాడు. కాని పున సృష్టి అనేమాట వారి కర్తవ్యకాలదేనన్నీ, అర్థముచెప్పుచున్నీ సహజు నేకాన. దీనికి తర్కశాస్త్రరీత్యా జవాబు చెప్పవలె నంటే కేవలము ఒక గ్రంథ మే వ్రాయవలసి వస్తుంది. వస్తువుయొక్కగుణములు, (attributes) వస్తువుశాస్త్రంబు వా లేక మాచేవాడి కల్పితంబువా? అన్నేకన్న చాలాకాలము నుంచి మిమాంసకులు తర్కిస్తూనే వున్నాడు. (Bosanquet) అనే పాశ్చాత్యతత్వవేత్త వ్రాసిగ్రంథాలు వరికిలింపగోరుతా ను. వస్తువుయొక్కగుణము మాచేవాడు లేకపోతే బయటికి రాదు. ఒకప్పుడు కృత్రిమేమన్నీ బట్టివస్తువులో లేని విశేషము మాదా బయటికివస్తుంది. పామకరించినవాడికి ఉత్పత్తియ్యగవుం డటంలేదా? అందరికీ ప్రమానిమము ఒక్క రీతిగానే కనబడుతుం డనేమాటకల్ల వస్తువుస్వరూపముతనకల్ల మాతనభావానికిమృదించిన కర్ధలిని శిల్పి చిత్రిస్తాడు, అట్టి చిత్రస్వరూపమును అందరికీ ప్రమా నికడేదాని మాదిరిగావుండదు. ఎంతో భేషము కనిపిస్తూవుంటూ వుండగా దాన్ని మూలానుకరణమని యెల్లా అనగలము? ఎవడి మనసులో ప్రతిఫలించిన రూపాన్ని భావాన్ని వాడు పునస్సృ రించుకొని వ్రాసేచిత్రము ఇతరులకీ ప్రకటనమిచ్చేస్వరూపానికి కొంతభిన్నమైన స్వరూపాన్ని కలిగివుండేచిత్రము సృష్టిగాక అనుకరణమా? మొదటిసృష్టి భగవంతుడిది. ఆసృష్టినిలిపించడము వల్ల తనమనసులోకి లిసభావనికేమన్నీ బట్టి ప్రత్యేకతలిఖాయతం గా చిత్రించే శిల్పియొక్క శిల్పము రెండవసృష్టి. అయ్యేదాన్ని పునస్సృష్టిచేస్తాడు. అసలుమూలముయొక్క స్వరూపాన్ని శిల్పి వాశనంతస్తాదని నేను చెప్పలేదు. మాయస్తాదని చెప్పివాను శిల్పి తనకు ప్రత్యేకంగాకనించే రూపాన్ని బట్టి చిత్రిం కయారు వేస్తాడని శ్రీ లక్ష్మీనారాయణగారి అంగీకరించేప్పుడు కను వాడిన పునస్సృష్టి అనేమాట వారి కర్ధంకాదని నేనుకోలేదు రాణుడి దృష్టిలో కీరావచయదును కొద్ది వాడుగానే, కనిపించవచ్చును. సామాన్యలకు కీరామును మహాపురుషు డుగా కనిపించవచ్చును. కాబట్టి దృష్టిభేదాన్ని బట్టి స్వరూప భేదాలునూదా సృష్టిలో కనిపిస్తుంటుంది అంగీకరించక తప్పదు గదా! స్వరూపవాశనం అయినప్పుడు శిల్పి చేకకానివాడన వచ్చును. మూలాన్ని అనుకరించటం సామాన్యంగా ప్రారంభ డకలో ప్రతిభిన్న నయకొనే విషయమే అనుకరణంతో ప్రారంభమై సృష్టిలో శిల్పము, పరమాధిపాదుతుంది. సంగీతం లో గీతాలూ, బంట స్వరాలూ మొదలైన సాధికలెటువంటివో అనుకరణంకూడా అట్లాటి సాధికయేనని గ్రహించదలెను. సంగీ తమంతా గీతాలూ బంటస్వరసాధికమూకీలే అని ఆకలమా? రాగము, సల్లవి, కీర్తన, భావము, పోకడ, కల్పనమొదలగు సృష్టి యంతలేదా? కాబట్టి శిల్పి సామాన్యంగా చేసేటటువంటి సాధక మే కళయొక్క పరమాధిపతిని యహానా చెందుటవల్లనే అను కరణమే కళకు ప్రభావ ను నేను రి భిప్రాయము ప్రబల టానికి కారణమైంది. లక్ష్మీనారాయణ గారికి రచనకర్మ వామ లూ యభామాతృకానుకరణములూ యదించిన యదంపవచ్చునుకీ అది యదీభేషము. నావాదము కళయొక్క పరమాధిపతి సంబం ధించింది కాని వారిరీతి ప్రత్యేకయలకు సంబంధించినకాదు. శ్రీలక్ష్మీనారాయణగారు నావాదము యొక్కనుభిన్నమూత్రము ను చల్లచల్లగా తెలియ దుండా ఒక్కొక్కొక్కరిని చెప్పటానికి "మూలము నామూలాగ్నిముగ గ్రహించి యలులబట్టి రసోత్పా దన కలగజేయుచు భావవిశేషములు వెల్లడి చేయుచు యభామాతృకంబునో లేక విలసంతరసకు యభామాతృకం బుగనో లలితకళల రచియింతురు. లలితకళల కేవలము య భామాతృకములని చెప్పలేదు కాదనిచెప్పలేదు. అయ్యది వస్తువు లంబట్టియు, శిల్పిల యలులబట్టియు నుండును" అనే వాక్యాల్లే చాలును. కేవలము యభామాతృకానుకరణాలను చేదపరుల లో కట్టుతాము. వాటికి (Art - Crafts, handicrafts) అనిఅంటారు. శిల్పియొక్క భావసాక్షాత్కారా న్నుచుసరించి కయారచేయుడై నీవలెన శిల్పము లనిపించుకొంటుందని నా వాదన. ప్రాచీనభారతీయశిల్పసంప్రదాయము కేవల యభామాతృకానుకరణము కేవల మూలమువారికి తెలియగలదు. దయచేసి అట్టిచిత్రమును నానిమగ్నమున స్వయ ముగా వరికిలించి రచనకర్మకన్న గొప్ప చిత్రకారుడున్నాడా లేదా? నే విషయముని ధారణ చేయకొరుతాను. అంతవరకు శిల్పము సృష్టియేకాని అనుకరణం కాదనేమున్న తాను. కవికంతి స్వార్థకర్తవ్యమిగిలిన శిల్పిలకు మాదా అంక స్వార్థకర్తవ్యమే. మాకేమీ కవుల విషయంలో ప్రతీపాకలుద్ది లేదు. శిల్పి పరమాధిపతి అందరికీ రసోత్పాదకము చేయగల శిల్పములను సృష్టించటమే. విరుద్ధత నాభావమున సర్వాధముతో గ్రహించవలెనని ప్రార్థిస్తాను.

బ్రిటిష్ గవర్నరా భారతీయులు

సి. ఆర్. నాయుడుగారి టిల్లు ప్రాయశ్చయము:

కొంతకాలము క్రిందట బ్రిటిష్ గవర్నరా ప్రభుత్వము వారు డాక్టరు నూజర్, జోన్ థామసాగారి నాయకత్వమున కొంతకాలము భారతదేశమును బంపియించిరి. వీరు లాల్ బాద్ శాలానై సేవకాసీ, మి అని వలసపోయినవారు భూమిల పరిపాలనను గురించి యొక ప్రణాళికను నిర్దేశించి యుండిరి. ఆ ప్రణాళికను ఈ దేశమునందే భారతదేశ ప్రభుత్వము - రి యనవలసి అని చాచగా కూలీలను తీసికొనిపోవు "సో సా" తీసికొన నచ్చయింది. బ్రిటిష్ గవర్నరా లాల్ బాద్ కులను పరిమిని నివేదికను ప్రాయశ్చయ కారక దేశపు ప్రభుత్వమునా రా దేశమునకు దివాన్ బహదూర్ సి. కేశవశర్మగారి నాయకత్వమున బంపిన రాజువారపు నివేదిక ప్రకారము గావించి బ్రిటిష్ గవర్నరాకు గ్రామీణ నియమించి - గవర్నరుగారికి అచ్చట బ్రిటిష్ గవర్నరా యాక్ట్ ఇండియా ఆఫ్ సెంట్రల్ పావ సర్వకర్తము సమర్పించివు చేసినా దోచాడు. ఈ ప్రొవిజన్ ఫునకు 1.96 చా. ట్లు, కుప్పిండియన్ శ్రీలకు 1.26 చా. ట్లు వారమునకు వారిని పోషించి సాధ్యము నుచుట చావనట. అపై యాక్టిండియన్ ఆ సో నీ యే మ కా ను చేసికొనిన తీర్మానముల వాచినయెడల స క్కు మెట్లున్న దో యాక్టిండియన్లలో వలస నిర్వహించుటకు భర్త మేదియో తెలిసి కావలదు, ఆ అసోసియేషన్ లో జరిగిన కార్యక్రమము ముట్టి వారు తెలిపిన అంశముల బట్టి మన మీ విషయముల గ్రహించవచ్చును.

- (1) యాద్రమ ముగిసిన తర్వాత వెరిగిన తీవ్రపు వస్తువుల భూమి పాటు కూలీలు ఎక్కు లేదు.
- (2) యాద్రమముకు పూర్వమే కూలీల చాల తక్కువ నందిన.
- (3) ఒప్పోలు ప్రకారము (వాయించుకొని వలసరాజ్యము లకు కూలీల తీసికొనిపోవుచుండిన కాలమునకు నివటికి బోల్చి కొలస వస్తువుల ధరలు నూటికి నూరుకొన్నవని. కూలీలు నూటికి 50 కంటకు యొక్కినవి.
- (4) ఒప్పోలు ప్రకారములకాలమున వలసపోయిన కూలీల కిచ్చుచుండిన యాద్రమసాసార్యము నుచితవైద్యసహాయ మిచ్చుకు లేవు. ఈ విషయము లాలోచించిన కూలీలు నూటికి 50 కంటకు కట్టకగ నెక్కువవయ్యుచున్న వయే చెప్పువలయును.
- (5) కూలీలు కట్టకవైద్యులను ఆలోచింపజేయుటకు కారణమున వేదనపెరుచు చేసికొ. వలయు వని గవర్నరు గారు చెప్పి. కాని వలసపోయినవారి యజమానులకు వర్షము వ.గ తీర్మానముల కలదు. అనిగా వారందరు పోకియ్య కూలీల విషయమై కలియబలికినివారట.
- (6) ఒకచోట కూలీ గట్టక యింకొకచోటికి బోవలయు వలస పోవలయును తెలిపినవారు ప్రపోయి పోకి పు వారక కియనట.
- (7) ఇక విద్యా విషయమును గురించి యనకొనవలసి వచ్చును కి మిక్కిలి వీక్షితులందఱు. విద్యాభివృద్ధి ప్రణాళికలవయో ప్రభుత్వమునా రా విషయమును మూలకు ప్రపో కి ఆక్టోడ నిర్వహించుచున్న భారతీయులకు భారత దేశ నివసయోగము.

- (8) ఇది అట్లుండ అచ్చటి భారతీయులకు సమాన పాఠ్యములు లేవు.
- (9) కూలీల కట్టక వలస పోవుచే కూలీల వలసపోవు కుప్పి వ.గ సందర్భములందు ఇంకను కూలీలకి గాని పోషణ యింకను కుప్పి వ.గ కట్టక వలసపోవుచేతగా!
- కూలీలు లింగయ్యవలసకుండ తెలిపిన తీరులకు కూలీల వలసపోవుటకు దీక్షిం ప్రభుత్వమునా రావలసియిచ్చుట. ముగిసినవారు వలసపోయి యింకను రాజ్యములకుగాని ప్రతి భారతీయుని భర్తము. అంగకకచేయక కన్నులు తెరచి పనికి యానకుండిన కార్యమునకును. మనదేశములోని కట్టకల వాయ మలు ఈ విషయమై తగినంతకర్త తీసికొనక యాపేక్షించు చుండుట చాల విషాదకరము. భగవంతుడు వీరికి తన మత్సా కాదు కలిగించునాక!

అధినివేశ రాజ్యము తెల్లనారు:

డాక్టరు గవర్నగారి ప్రతికారచట్టము

(ఫోర్టు నెంటు బార్డర్ టెల్లు)
ఈ దినమున టెల్లు అన్ టిల్లు 1923 వ సం: జూలై నెల 27 వ తేదిని ప్రవేశ పెట్టబడినది:-

1923 వ సంవత్సరపు నెం 88 రు టిల్లు.

బ్రిటిష్ ఇండియాలోనికి యిక్కర బ్రిటిష్ ప్రదేశములలో నివసించుచున్న మన యువకులు ప్రవేశించుటకు, కాపు రముండుటకు ప్రమోదముకైన టిల్లు

యన్ టెల్లు కింగడముగాక యిక్కర మైన బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య భాగములలో నివసించుచున్న మన యువకులు బ్రిటిష్ ఇండియాలోనికి ప్రవేశించుటకును, కాపురముండుటకును ప్రతి కార కర్తమైన యేర్పాటు చేయుట యుక్తముగా నున్నంత యందుజలన నీకింది విధముగా కానించడమైనది:-

సంగ్రహ గానుమును, ప్రారంభమును, వ్యాప్తియును:-

1. (1) ఈ ఆక్టును 1923 వ సంవత్సరపు ఇండియా-దేశములోనికి వలసపోవుటకు గురిచిన ఆక్టులని చెప్పవచ్చును.

(2) ఇది ఆలోచన పథితో కూడిన గవర్నరు కేశరలు గారు ఇండియా-దేశములో ప్రవేశన జేయగలట్టి తేదీనుండి అనుబంధంలోకి రావలెను.

(3) ఇది బ్రిటిష్ ఇండియా-దేశమునకు చేరిన బ్రిటిష్ ఇండియా అంశమును వ్యాపించవలెను.

నిర్వచనములు:- 2. ఈ ఆక్టులో విషయమునందుగాని సందర్భమునందుగాని విరుద్ధమైన జేదయ్యెనున్న నే తిప్ప:-

- (ఎ) "బ్రిటిష్ పాశ్చాత్య (బ్రిటిష్ సాధారణ ప్రదేశము)" అనుమాటకు యన్ టెల్లు కింగడముగాక పాశ్చాత్య గారి దోచునియన (రాజ్యము) లలో యేర్పాటుమైన అని యార్థము. మరియు వానిలో వావావాని సమితివారి ఆదేశము ప్రకారము ఒక దోమినియను వలన పరిపాలించబడు ప్రాంతములు (సం రక్షిత ప్రదేశములు)ను, పోటోరియ (దేశములు)ను చేరును;
- (బి) "నివసించుట" అను మాటకు ఒక దునిషియొక్క కార్యనివాసముని యర్థము.
- (సి) "ప్రవేశము" అను మాటలో ఒక యోడ బ్రిటిష్ ఇండియాకు వెలుపలనున్న గవర్నరాసమునకు పోవుచున్న కాల ములో బ్రిటిష్ ఇండియాలో యే రేపు కర్తవ్యమైన దిగుట చేరి యున్నది.

బ్రిటిష్ ఇండియా లోనికి ప్రవేశించుటకును, కాపుర ముండుటకు సంబంధించిన విధులు:- 3. ఒక దోమినియను వలన పరిపాలించబడు యేదైన బ్రిటిష్ సాధారణ ప్రదేశ ములో సంరక్షిత ప్రదేశములో లేదా కానిక దేశములో నివ సించు మన యువకులు బ్రిటిష్ ఇండియా లోనికి ప్రవేశించు విష యమున్నీ కాపురముండు విషయమున్నీ అట్టి సాధారణ ప్రదేశములలోను సంరక్షిత ప్రదేశములలోను లేదా కానిక దేశములలో ఇండియా దేశములో నివసించుచున్నవలె యెట్టి హక్కుల అధికారములు యిచ్చుటకును అట్టి హక్కులను అధికారములను కలిగియుండవలెను.

విధులు తెండు కానన సభల యెదుటకు ఉంచబడి ఆమో దించ బడువలెను అమలుకు కలిగియుండకూడదు:- 4. (1) ఈ ఆక్టు యొక్క 3 వ క్షేప సమవర్తిని చేయబడిన విధు లేనియను, ఇండియా దేశపు కానన నిర్మాణమునకు సంబంధించిన వాడు సభల యెదుటకు అని మనోదాలో నుంచబడి, ఆమోదా జాహర్ను లేదా చేర్చుకొనడమైన లేదా తెండుసభలను అం గీరించు హక్కులలోను చేర్చుకొన గాని ప్రతి సభయొక్క తీర్మానములకుగా ఆమోదించ బడిననే తర్వాత ఎట్టి అమలుకు కలిగియుండ కూడదు.

(2) కానన నిర్మాణమునకు సంబంధించిన తెండు సభల వలనను ఆమోదించబడినట్లుండు విధులు ఇండియా-దేశములో ప్రవేశించబడవలెను. మరియు అని అందుకైన ఉత్పాదయొక్క అమలుకు కలిగియుండ వలెను.

ఆలోచన పథితో కూడిన గవర్నరు జనరలు గారికి ను హాని పుటకు తెండు సభలనుండి ఒక కమిటీని నియమించుట:- 5. ఈ దైన చెప్పబడిన సాధారణ ప్రదేశములలోను, సంరక్షిత ప్ర దేశములలోను, కానిక దేశములలోను నివసించు మన యువకులు ఇండియాలోనికి ప్రవేశించుటకును కాపురముండుటకును ఇక్కర బ్రిటిష్ సాధారణ ప్రదేశములలోను సంరక్షిత ప్రదేశములలో కానిక దేశములలోను ప్రతికార యుక్తమైన పరిపాలనపు యేర్పాటులకు సంబంధించిన యాద్రమ విషయ ముల ను గు

రించి నిర్ణయించుటకు సలహా నిచ్చుటకు గాను, ఆలోచనపథితో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారు ఇండి యా దేశపు కానన నిర్మాణముతో సంబంధించిన తెండు సభల నుండిన్ని ఒక కమిటీని నియమించవలెను. మరియు యా కమిటీ యొక్క మెంబర్లలో మాడు వంతులలో తెండు వంతులకుం టె తక్కువ కాకుండా ఆలోచన పథితో కూడిన గవర్నరు జనరలు గారు నిర్ణయించగలట్టి వామామాలో తెండు సభలవలనను యెన్నుకొనబడవలెను.

విధులు చేయుటకు అధికారము:- 6. ఆలోచనపథ తో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారు యా అప్రయొక్కు 3 వ క్షేపములో చెప్పబడిన సామాన్య అధికారములకు భంగము కలుగకుండ:-

(ఎ) విధులు సరిపాలించుటకు ఒక అప్రమైన నిర్మా వాక సంఘ స్థాపనమునకు యేర్పాటు చేయుటకును దాని నను లను అధికారములను నిర్వహించుటకు;

(బి) అట్టి విధులను ఉల్లంఘించినందుకు లేదా వాటిని ఉల్లంఘించుటకు ప్రయత్నించినందుకు, లేదా అట్టి ఉల్లంఘన మునకు మద్దతు చేసినందుకు; మరియు

(సి) అట్టి యేర్పాటైన ఉల్లంఘించు లేదా ఉల్లంఘించు నట్లు న్యాయముగా అనుమానింపబడు యే మనషియైన వట్టుకొను టకు అధికార మిచ్చుటకును అట్లు వట్టుకొను విషయమై వట్టిక ఉద్యోగములయొక్కయు ఇతరులయొక్కయు వసులను నిర్ణయిం చుటకును విధులను చేయవచ్చును.

మననా నుంపున గోన మఱుపుడు కేసుకు స్థాపించ వలెను:- 7. బ్రిటిష్ ఇండియాలో కాక యిక్కర మైన బ్రిటిష్ సాధారణ ప్రదేశములలో నివసించుచున్నట్లుకు యా అప్రయొక్కు నియంధనలకు లొబడి యున్నట్లుకు చెప్పబడు యే మనషియైన వాడు అట్లు నివసించుట లేదని గాని లేదా కదరు అప్రయొక్కు నియంధనలకు కర్తవ్యమని కాని వాడనకు చేసినయెడల, అట్టి వానయొక్క నిజమును యజువుచేయుభారము కైన చెప్పబడిన మనిషియిననే యుండవలెను.

ఉద్దేశములయొక్కయు కారణములయొక్కయు వివరము

ఇ. వీరి మాటల కార్యకర్తలవారు పాశ్చాత్య గారి దోచు నియమయొక్క వివిధ భాగములలో కాపురముండు బ్రిటిష్ ప్రజలకు ప్రతికారయుక్త మైన ఆదరణ కనుకలముగా తీర్మా నించియున్నార. ప్రస్తుతపు టిల్లు ఆ తీర్మానమును అమలులోనికి తెచ్చుటకు ద్వేషించబడినది. దక్షిణాఫ్రికా గవర్న మెంటువా రి తీవల ఇండియా దేశమునందే వాధారమైన నియమములను విధిం చు అర్హి నెస్సుల (ఉత్తరువుల) నన్నిటిని ఆ గీరించియున్నారు. మరియు ఇండియానులను వేసచేయ నుద్దేశముతో రాబోవు సంవ త్సరముందు కాననము చేసెదమని మాట నిచ్చియున్నారు. ఈనీతి గతులలో ఇండియాదేశపు కానన నిర్మాణ సభవారు ప్రతికార మూర్తము నమలులో పెట్టుటకు ఇండియా గవర్న మెంటువారికి అధికారమిచ్చుట అవసరమైనది.

1923 వ సం: జూలై 22 వ తేది హెచ్. ఎస్. గార్.

ఎల్. గ్రాహమ్, ఇండియా గవర్న మెంటు అఫీసియేటింగ్ సెక్రటరీ.

జంతుప్రదర్శనశాలలో సుకవిచిత్రము

రంగూను, సెప్టెంబరు 12:- ఆంధ్రు 1వ తేదీకరంగూను జంతు ప్రదర్శనశాలయందు గొప్పకాతి కోతి వుత్తెనని, ఆచ్చటి నూజెం-టెం-టెం-గు డాక్టరు సి. హెచ్. నేన గారు (వాయు మున్నూరు ఈ వార్త జంతుశాస్త్రజ్ఞులకు చాల వివరముకన నుండునయి ఇట్టిది సామాన్యముగ సంధించవలసియు నేన గారు తెలిపిరి మునువ్యభాతికి సన్నిహితులగు కోతులవారే. వ్యవస్థకు గోల్పోయి బంధములం దున్నవకు సంభాషోన్నతి నిశర్వ రాయు, ఇంకనర కట్టిపుట్టుక నేజంతు ప్రదర్శనశాలయందు గాంధ లేదనియు గొప్పగొప్ప జంతుశాస్త్రజ్ఞులు వెలుపుచున్నాను.

గొప్పను తరగతి కోతి ఇండియను ఆర్కి-నెల్-గో-అం దుండును. ఇవి మన యువకుల బోలి వేర్దనిగనుండును. చాలదీర్ఘ ములగు బాహువులు పొడములదామయిండును కేరము చాచి మెత్తగ నుండును. గుండ్రాతోక యుండును.

వెట్రోలు వెల తగ్గుట

రంగూను సెప్టెం 12:- రేపు ఉదయమునందయు వె వెట్రోలు ధరలో గాలను 15 పి.అడా చొక్క కలిగిండును నని నూనెకంపెలివారు ప్రకటించిరి.

గుంటూరు మండలసభ

36 వ సమావేశము

వినుకొండలో యానెల 28, 29, 30

తేదీలలో జరుగును

శ్రీ కోటగిరి వేంకటకృష్ణరావుగారు

అధ్యక్షత వహించెదరు

గంటలూరు-గుంటూరురా శ్రీ కోటగిరి వేంకటకృష్ణరావుగారి అధ్యక్షతకీడ యానెల 28, 29, 30 తేదీలలో వినుకొండలో 36 వ గుంటూరు మండలసభ జరుగును. పట్టణ కార్యగమన సంఘములు చెరి 10 నుండి ప్రతిభింపు, గ్రామసంఘములు చెరియొక ప్రతినిధిని యానెల 28 వ తేదీనాగా ఎన్నుకొని గుంటూరు మండల కార్యగమనం ఘన కార్యదర్శి కెలెవరలెను. ఢిల్లీ అవసరమనభలలో విధానమును నిర్ణయించి ఉత్తరువొసంగెదరుగాన యా మండల సభకు చాలమంది శాసనమును ప్రతినిధులును వచ్చెదరని ఆశించుచున్నాము. మండల కార్యగమన సంఘసభ్యులందరును గూడ అధికారికత్యా ప్రతినిధులే యగుదురు.

ఈనెల 18 వ తేదీ గాంధీజీజ్ఞాపినము

సత్యాగ్రహాలకు స్వాగతము

ఈ నెల 18 వ తేదీ గుంటూరులో స్వరాజ్యపతాకముల ఊరేగింపును బహిరంగసభ మును జరుగును. శాశ్వతలో సత్యాగ్రహ మొనరించి చెరసాలల కేసి మరల గుంటూరుకు వచ్చిన శ్రీయుతులు హరి దక్షిణామూర్తి, దొంతిరెడ్డి రామిరెడ్డి సింగంపల్లి వేంకట సుబ్బారావు, మాల్లాది వేంకట కృష్ణయ్యగార్లకును కోయంబుత్తూరు చెరసాలనుండి యిటీవల వదలబడిన శ్రీయుత ఢిల్లీప్రోజు సూర్యపతాకరావుగారిని ఆ సభలో స్వాగత మొనగలదను గాన ఈ మండల ప్రచారకులును అభిమానులును మాఖ్యముగా దుడుచేయ ప్రార్థితులు. (త.తి.పార్)

గుట్టపు పందెముల లాటరీ మోసము కేసు

పూనా, సెప్టెంబరు 12:—పూనా యం దిటీ కల ఆరిగిన గుట్టపు పందెముల సందర్భమున అచ్చటి లాటరీయందు టిక్కెట్లు బోటలై జరుగవచ్చు టి. ఎన్. వ్యాపారశాఖకు అహమ్మదు బానీలాలు అనువారును మోస మొనర్చిన ఆరోపించబడిన కేసును క.టో స్కేట్లు మేజిస్ట్రేటు ఎ. సి. డి ధారాకారిచే నీడమును విచారించబడెను. మొదటి తరగతి టెక్కుట్ల డిమానీజరుగు పెద్దమగారు సాక్ష్య మొనగుచు నిట్లుజెప్పిరి. ముక్తాయి నూరురూపాయల టిక్కెట్లట్లకు వీసికొని టిక్కెట్లట్లగడియందు పెట్టెయొడిపెట్టెను. 15 తేదీన విజయవాడందు టిక్కెట్లను కేసు 16 వ తేదీ పరీక్షించి మొత్తముల పరిశోధించిరి. నెం 10 రు 5 ప్రమువైన 5 నూరు రూపాయల టిక్కెట్లను నెం 3 గుట్టమువయిన 4 నూరు రూపాయల టిక్కెట్లను మొత్తము రు 1740 లు అధికముగ జెల్లింపబడినట్లు అందు కనుగొంటిని. వెంటనే ముద్రాయని ఆమూనించి టిక్కెట్లగతిని పరీక్షింపగా, నెం 3 టిక్కెట్లట్ల పెట్టెపై జాచియించబడినట్లు కనుగొంటిని. వెంటనే ఈవిషయమును పోలీసు అధికారులకు తెలిపితిని. తరువాత పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు విచారింపబడెను. 3 వ ముద్రాయ నూరురూపాయల నోటును మార్చుచు, ఆనోటు ఎట్లుపెట్టినదయ్యె (ప్రశ్నింపబడినపు డనేకములగు కథల నల్లి చెప్పగా నవమాతము తనద్రకు కొనిరాబడెనయ్యె తన కానోటును 1 వ ముద్రాయ యొనగట్టు. రు 400 లలో తనకుతుగ నది యొనగట్టబడినయ్యె బరిగినకథనంతను తెలిపెను సాక్షిచడిపెను. తరువాత నికపుక, డబ్బుకెల్లియ గురుప్రాలు విచరింపబడిరి. విచారణ తీరిగి మరయొకడినమును సాగింపబడును.

భారత శాసనసభ

రెడ్డు చేయబడుట

ఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 12:—భారత రాజ్యపరిషత్ ప్రభుత్వ భాగ్యశాసనసభను సమాప్తము నందించి. ఈముత్త్య గజెటు నందు ప్రతినిధులడెను. అ. (తె.)

వంగరపు శాసనసభ

వైశాఖసంధి 24 వ తేదీన సమాప్తము చేయబడు నని గజెటులో ప్రకటించబడెను.

గవర్నరు జనరలు ఉద్దేశగారిని

తీసివేయు వని

ఫిలిప్పైనులు కోరుట

ముఖ్యసభ్యులు గాజీనామానిచ్చిరి.

మనీలా జూలై 17:—ఫిలిప్పైను స్థాయిసభ్యులు వివిధకాఖా కార్యదర్శులు నెనెటు అధ్యక్షుడు మాన్యువల్ క్వేజునుగారి శాసనసభ్యుల అందరు కలసి గవర్నరు జనరలు గారికి దిగువరాజీనామాను త్రవము నొసంగిరి.

“ప్రభుత్వకార్యములందలి స్వల్ప విషయములను గూడ స్థానిక విషయములు ప్రభుత్వవిషయములను వివక్షలేక, ఆ విషయములకు సంబంధించిన యధికారుల బాధ్యతను త్యక్తపెట్టి, యెన్ని విషయములలోను పోకయు కలిగించుకొని తమయధి నమునం యందుకొనటయే మీ గభి:మించి యను. మీరు విధానముగా కన్పట్టుచున్నది. మనీలాసభ్యులందరు రహస్యపర్యవేక్షక కాఖాసభ్యుల కొని ఉద్దేశ్యమునుండి తీసివేయగా తస్మాత్ ప్ర యధికారి ఇ ట్టిశరు కార్యదర్శి యగుమని లా మేజరు గారి యధికారమునం దన న ర స ర జో క్యము కలగజేసికొని మరు ఉద్దేశ్యమునందు మీరు చేయకొంటిరి. మీరు స్వంతముగ బాధ్యతను హించి యధికారుల సహాయము నెడచెనివెట్టి ఆకస్మాదీనామాను పుచ్చుకొంటిరి. మీ గమన తిందు యావిధానము ప్రకాశిప్రాయము పూర్తిగ వ్యతిరేకము గావించిరి.

“అట్టికార్యచరణము తీరకపు డట్లయలకు మాఖ్యముగా పరిపాలనావిధానపట్టములందు 2808 అక్షరముల పెక్కును 2447 వల వివిధముగానున్నది ఆర్థానికు అక్షరముల ఫిలిప్పైను న కొసంగబడినట్టియొక జోన్సులా వచ్చినకాటినుండియు నవధ విండుచున్నట్టి ఫిలిప్పైను స్వతంత్రమును పోగొట్టుచున్నది.

“యెనైటెను స్టేట్సు ప్రజలను, ప్రభుత్వమువారును ఫిలిప్పైను ప్రజల స్వతంత్ర్యమును సమర్థించుచు వీలగునంత స్వతంత్రమును నవధిపరచుచున్న పూర్వీక చేసిక ప్రమాదములకు కుదుర్చుగా స్థానిక ప్రభుత్వకాఖలయొ నెరిర కాఖలన్నిటి యొక్కయు కార్య నిర్వాహ క విషయములందు మీ రట్టి విధానమున ప్రవర్తించుటచే, మీతో సమముగ బాధ్యతను వహించి యట్టివిధానమునకు నహం. డోల ముడొకటకు విచారింపబడుచున్నాము. కనుక మేముందరముగలసి స్థాయి సంఘ సభ్యులుగను, వివిధకాఖా కార్యదర్శులుగను రాజీనామా నిచ్చుటకు నిశ్చయించి, యందుములమున దాఖలుజేసికొనుచున్నాము.”

గవర్నరు-జనరలు వద్దగారు వెంటనే రాజీనామాలను గ్రహిరి.

అధ్యక్షులు క్వేజునుగారు, యాదిగువవిధమున ముయొ: టి (కానియిచ్చిరి:—

“స్థాయిసభ్యుల సభ్యు లిచ్చి: రాజీనామాయందు యెనై టెను స్టేట్సు ప్రభుత్వవిధానమును గని ఫిలిప్పైను దీవులయం దున్న వారి ప్రతినిధియొక్క సవ్యాధికారమునుగాని తిండ్లం దుటలేదు. (నెనెడెటు వార్తించిగారు ప్రత్యేకవ్యక్తులుగా జేయు పరిపాలనకు గాని జెంరలు త్తద్దగారు ప్రత్యేకవ్యక్తులుగా జేయ పరిపాలనకు గాని తిరుగుబాటు గాదు. వాడుకలో నన్ను నట్లయలకు వివిధముగా ఫిలిప్పైను ప్రజల అవధించు సవ్యపాత్యులను గవర్నరు జనరలుగాని తీసుకొనుటయం దెచ్చుతని తెలియ జేయుచున్నది. ఇదివరకు యెనైటెను స్టేట్సువారు మాకొసంగిన హక్కులను ప్రకాశభుత్వవిధానమును కాపాడుకొనుటకై మే మిట్టికాంతియంత మైన కార్యము నొనరించితిమి.”

రాజీనామాలు పూర్తయి మిదు:లందఱును తుపానులవల్ల కాధిపత్య ఫలములక, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు పుర పాలనసంఘములవారు, తమవై విధించిన సన్నుత సకాలమున జెల్లించందుకు వేసిని అక్క జరిమానాలను తీసివేయు డని కోరిరి. కాని ఆకాఖ కార్యదర్శిగారు సిఫార్సు జేసిను గవర్నరు జనరలుగారు జరిమానాలను తీసివేయలేక, అధ్యక్షులు క్వేజునుగారును స్పీ యి రోగముగలరు జరిమానాను తీసి వేయవలసిన యధిపరులను తెలియబరచిరి. క్వేజునుగా రొక లేఖను వ్రాసిరి. ఇట్లుదెలిపిరి. “భూమినిన్ను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము లకు, పురపాలక సంఘములకు చదును. అట్టియెడవార వన్నల వైరెయినాను తీసివేయమని కోరుచున్నపుడు, కార్యదర్శిగారు ఆమోదించుచున్నపుడు, ప్రభుత్వమువారు తప్పుక తీసివేయవలెను. రాష్ట్రీయ, పురపాలక ప్రభుత్వములకు స్థానిక స్వాతంత్ర్యము నొసంగి వై విచారణాధికారిమునె యనునందుయందు మను ప్రభుత్వవిధానము ననుసరించియు, ప్రకాశభుత్వవిధానముల కనుగుణముగా, ఇచ్చునలయ ప్రభుత్వమువారి యధికారము:డవలెను. స్థానికాధికారుల మునివి విరాళించి, మీరు జరిపాలకు సహాయం గ్రహింపవలసిన ఇ ట్టియగు కార్యదర్శి గారి సిఫార్సునుగూడ పరకుజేయవలసినట్లును నిందుకు సంబంధించిన యధికారుల హక్కులను కన్పిపుచ్చుచున్నా రని విశద పరుచున్నది.

“వివిధ ఉద్దేశ్యములయొక్కయూ, వివిధకాఖా కార్యదర్శులయూ సభిప్రాయములను మీరు త్యక్తపెట్టుచున్నారని ప్రజల దలంచుచున్నాడు. మీరు శాసనసభ్యులకేయందు, సామర్థ్యమునందు వచ్చుకములేదని ప్రజల దలంచునంత కాలమునా నాకు మీ కెట్టి సహాయమును జేయరు.

గవర్నరుగారికి వ్యతిరేకముగు తీర్మానమును అన్ని రాజకీయసమములవారు అంగీకరించిరి

మనీలా జూలై 28:—ఫిలిప్పైను స్వతంత్ర సంఘము ఆమెరికారాజ్యము వచ్చిందిమొదలెన్నుకు జనగని అశ్వశుభ్ర సమావేశమునందు లిజానాద్దఉద్దేశగారిని గవర్నరు జనరలు పదవి నుండి తీసివేయవలె నని తీర్మానములు గావించెను.

వివిధకాఖా కార్యదర్శులు రాజీనామా నిచ్చి స్థాయిసభ్యులు సభ్యులయను వదలికొనించుకు సమర్థించుచు సర్వజనాంగీకారముగా వైరె: తీర్మానమును గావించిరి.

ఆమెరికను వ్యవస్థాపకజనరలుగా రొసర్విన ప్రకాశభుత్వ విధానములకు, జోన్సులా, వివిధకార్యములను, తిర్రాన కీ: నాకముల ప్రతినిధులు ఖండించిరి.

గమర్థించబడిన తీర్మానములు:—“ఫిలిప్పైను, కానన గభ:యందు స్వతంత్రసంఘ (విమను అఫ్ యండినె: డెన్సు) క స్వల్పము నెనెటు సభామండరమున జూలై 22 తేదీన గూడి: యాదిగు: తీర్మానములు గావించితిమి:—

ఫిలిప్పైను ఉద్దేశ్యగమన స్వతంత్రమునకు భంగము కలిగించుచు గవర్నరుజనరలుగా రొసర్విన కార్యములను విశదపరచి తమ యసమర్థులని తెలియబరచుచు స్థాయిసభ్యులసభ్యు లొ సంగిన పక్షమును సమర్థించి ఖాయపరిచితిమి.

అట్టి విధానమునకు సహాయపడుట కిచ్చులేక ఒసంగిన రాజీనామాలను గూడుసమర్థించుచున్నాము.

గవర్నరు గారొసరిం చు ర్య ను మానసిం చుటకు అనేకవిధములుగా ప్రయత్నించి ఫలమొనరెదక నిట్టి నిర్ధానజేసిందుకల్ల నెక్కర వ్యాముగా నున్నది.

“శాసనములందర తరనిరసమును వెంపును నిచ్చి రాజీనామాలను వెంటనే గ్రహింపబడాలెన అక్షమయగు లింకక విధానమును మార్పుకొనట్లు విశదపరుచున్నది. అందుచే రామిదివర కనుభించుచున్న రాజకీయహక్కులను కాపాడుకొనుటకై యెల్లరు గలసి ప్రయత్నము చేయు చావశ్యకత గలిగెను.

“ఇది ప్రయత్నము చేనామోదించబడిన బాధి:యిన నును

“అందుచే, జోన్సులాలో ఫిలిప్పైనుల కొసంగబడిన రాజకీయ హక్కులను ప్రకా పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును ఈ గవర్నరు జనరలుగారి నింట్లకర్తవ్యమునుండి కాపాడుకొనుటకు నిశ్చయించితిమి.

“ప్రభుత్వము శాశనముచేయబడుచున్న తేకస్వతంత్రమును కాపాడుటకు, చేయవలసిన స్వక్రమప్రయత్నము లన్నిటిని, పక్షభేదములను వెనుకబెట్టి, తప్పనిసరిగా జేయవలెను.”

“ఫిలిప్పైను సమస్యకు సంకల్ప:రముగా సమాధానము జెప్పకలెనన్న సర్వస్వాతంత్ర్యము శొసంగలయునని యిప్పుడు జరుగుచున్న కార్యములు విశదపరుచుచున్నది.”

ఉద్దేశగారు గవర్నరుజనరలు వదలమండి వెంటనే తొలగింపబడవలె నని స్వతంత్రసంఘమువారు మరొక తీర్మానమును గావించిరి.

ఉద్దేశగారిని తొలగించుటకు

ఆమెరికాకుబోవు ముషు.

మనీలా, ఆగష్టు 3:— ఉద్దేశగారి తిగాదా:యందు ఫిలిప్పైనుల తక్షణము వాదించుటకు వార్తించి ప్రభుత్వగారి సమాఖ్యను నకు ఒక ప్రత్యేక పార్లమెంటు మిషను వాషింగటనుకు బోవును.

అధ్యక్షులు మాన్యువల్ క్వేజునుగారు, నెనెటరు స్పెర్మెయొ ఒస్మేనాగారు లేక యెరిర యాఖ్యులెడలెనకు శాసనసభ్యులు వహించుక.

ఫిలిప్పైనులో కాంతి భంగములేదు.

మనీలా ఫిలిప్పైను ఉద్దేశ్యగమనందు ను కాంతిని శిశుపాటట్ల చాలవచ్చుత్యమును చేయుచున్నాడు.

నెనెటు అధ్యక్షులు క్వేజునుగారిపద:గా తెలిపిరి:—

“ఇదివరకు కొన్ని ప్రమాదములు జరిగినను నిశ్చయముగా కాలిగిలిగియున్నది. వివిధ ప్రయత్నము చేయుము జరుగలేదు. ప్రజలు నెమ్మదిగా నున్నారు. ఆమెరికను ప్రభుత్వమునం దట్టి సుశక్తములు గలగక, ప్రజలు రాజభక్తి గలిగియున్నారు.

“ప్రజలు కొనలే కొన్ని ముఖ్య స్వతంత్రవాక్కులను సరించియే యావిషయమునకు ప్రజలు తెలిసికొనిరి. అట్టి హక్కులను తొలగించుటకు జరుగు ప్రయత్నములందు మాకు కల యసమర్థులని తెలిపితిమి.

“ప్రభుత్వద్వారా ఉద్దేశ్యమునం దలచుకొనకు కొకకే నుని కాగ్గానము జేసియుండెను. అవిధానము ననుసరించి యుదుమనియే కోరుచున్నాము. మాద్విషముయొక్క రాజకీయస్థితిని స్థిరపరచుచు యెల్లరు కోరుచున్నాము.”

అవసర దేశీయ మహాజనసభ

నాయకుల సమావేశము

హిందూమహమ్మదీయ మతనాయకుల వాదప్రతివాదములు

మాలానా మహమ్మదాలీగారి హృదయావేదనము

“నిన్న నెయ్యది మాకు ఉత్పదవకరముగానుండెనో నేడుగూడ నింక నది అటులేయుండెను. ఇప్పుడు దక్షిణప్రదేశ్ లో ప్రధానమగునట్టిది అనగా ముఖ్యతమమగునట్టిది హిందూమహమ్మదీయసమన్వయము. మరల సిరెండు మతములవారికిని ఎటులైనా కమత్తమును కలిగింపగలుగుము? శాసనసభాప్రవేశసమస్య దీనికన్న ముఖ్యముగాదు. అది రెండవ తరగతిలోనిది. హిందూమహమ్మదీయమైతి మొదటి తరగతిలో నిది. రెండోదశ కష్టపడి సమకూర్చిన ఉత్తమలాభమును మనము వమ్ముచేసితిమి. రెండో దశక్రిత మేధిత్వంలో మనము పని ప్రారంభించితిమో నిపు డాస్థితిలోనికే మరల వచ్చితిమి. మరల నచట నే పని ప్రారంభింప వలసియున్నది మానసములు పరిశుద్ధములు కావలెను. కల్మషకౌటిల్యవిరహితములు కావలెను అట్టి చిత్తశుద్ధి కలుగనిచో కాగితములపై ఒడంబడిక సమాధాన తీర్మానములను వ్రాయుట నిష్ఫలము” అని మాలానా మహమ్మదాలీగారు నుడివిరి.

మతనాయకుల ప్రత్యేకసభలు

ఉలేమా ల సభ

11 వ తేదీన నాయకులసభ జరుగుటకు ముందు ఉలేమాల సభ ప్రత్యేకముగా మాలానా కస్తూరుల్లాగారి గృహమున జరిగినది. ఆ సభకు ఆవసర మహాభాగ్యక్షుడు మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదుగారు నూడ కల్గిరి.

హిందువుల సభ

లాలా శివసారాయణగారి బంగళాలో శ్రద్ధాపంథ స్వామి యొక్క హిందూమతనాయకుల ప్రత్యేకసభ జరిగినది. వాదప్రతివాదములు

నాయకుల సభ 11 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు ప్రారంభమైంది. అన్ని రాష్ట్రముల నాయకులును వచ్చిరి. తొలు నొకటి ఉలేమాలవత్తుడు ఉలేమా సంఘ కార్యదర్శి మాలానా అజదుగారు శ్రద్ధాపంథస్వామిపై సేర మాటో పించుచు ఉలేమా సంఘము కత్తుడు నువ్వనించిరి. అందులకు శ్రద్ధాపంథస్వామి ప్రత్యుత్తర మొనరుచు మాడుగంటలసేపు ఉపన్యసించెను. తాను కాంగ్రెసును వదలుటకును కుద్ధిసంఘము నేర్పరుచుటకునుగల కారణముల స్వామి వివరించెను. స్వామి ఉపన్యాస ముగించుచు నుగిసెను. 12 వ తేదీన నాయకుల సభలో స్వామియను పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు నువ్వనించెదరని హిందూనితేధి 11 వ తేదీన కలితవార్త నంపెను.

12 వ తేదీ సమావేశము

కాంగ్రెసునాయకులు 12 వ తేదీన ఢిల్లీలో మరల సమావేశమై 5 గంటలసేపు చర్చించిరి. హిందూమతనాయకులును ఉలేమాసంఘప్రతినిధులును ఉపన్యసించిపిమ్మట ఒక ఉపసంఘము నేర్పరుపవలెను తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నామోదింపబడెను.

ఏమగుచు హిందువులును ఏమగుచు మహమ్మదీయులును ఉపసంఘముగా నేర్పడి ఆలోచించి కాంగ్రెసుమహాభాగిని చేదిను పంపవలెను” అను తీర్మాన మామోదింపబడెను.

ఉలేమాల వాదము

హిందూమహాభాగిలను కుద్ధిసంఘములను ఏర్పరుచుటకు శ్రద్ధాపంథిత్వా ఎట్టి ఆశ్చర్యమును లేదుగాని ఈసభల నేర్పరుచుటకుగల కుద్ధిసంఘములపై క్రమముగ నది వివాదలకు మూల కలుగుచున్నది సమాధానము మహమ్మదీయులకు కలిగినది. గాన దినభయం భూత్రిగా విమోచనమైన లేనిచో రాత్నాత్రికముగ నిరసించవలెను. కావున నాని సాంగ్రామికస్వభావము నైన మార్చవలెను అదియు కానిచో హిందూసంఘములందు మహమ్మదీయులు మున్నగు నన్ని మతములవారునుగూడ కుద్ధిసంఘముగా చుండుట కనరాకము కలిగించెనట. లేనిచో మహమ్మదీయులు గూడ ప్రత్యేకసంఘముల నేర్పరుపవలసి వచ్చును. మహమ్మదీయులసంఖ్య యీ తేజమునందు స్వల్పముగాన జనసంఖ్యనుబట్టి నాదలను కలిపింపరాదుట పొడిగాదు. కాంగ్రెసుమహాభాగి

కార్యమహాభాగిమధ్యస్థులను కలపవలె వివాదలనుపరిష్కరించు కొనవలెను ఈరీతిగా కుద్ధిసంఘములు పనిచేయుచున్నచో మహమ్మదీయులుభాగినితీ చాల కోరియుచునునది మహమ్మదీయులు మొదలుగాను గాన కాంగ్రెసుగారి బహుజనులకు ఏక కాలమున హిందూమతదీక్ష నొసగుచున్నట్టి పద్ధతిని మనోబోధించెను. నెనుకటివలె కాంతము హిందూమతాభివృద్ధికి వాడు పనిచేయుట కాత్యేకమలెనని ఉలేమాల ప్రతినిధులు తెలిపిరి.

హిందూమత నాయకులవాదము

ఇటీవల జరిగిన కొట్లాటలో హిందువులకు కాంగ్రెసు సంఘములవలన నెట్టి సహాయమును లభించలేదు. హిందువులకు చాల సవ్వము కలిగినది అందువలన హిందువులను కాపాడుటకే హిందూ మహాభాగియును కాపాడుటకుసభలు నేర్పరుపవలెనని. హిందువులను కాపాడుట కెనలెన భూచీపడినచో హిందూసంఘములు సమాచూగ నే విమోచములగును గాని కాలియతకొరకు సమాధానపడవలెనని మహాద్ధాంతములకు భంగము కలుగనిచో సమాధానపడుటకు మా కెట్టి ఆశ్చర్యమును లేదు. ఎవకైన నొట్లాట జరిగినచో అచటి కేగి విచారణ చేసి న్యాయీకముగ పరరాధిని ముందలిచుటకు కాంగ్రెసు మహాభాగి రోగినికొనసంఘము నేర్పరుపవలెననిచో నందు లకు నే మంగీకరించెదము. మాలానా రాజపుత్రులను కను కనుమరములలో కలుపుకొనుటకు హిందువులను మహమ్మదీయులును గూడ ఉపసంఘములద్వారా ప్రయత్నించుచేయ గూడదు. అచివ యమును మాల్గా నాల కే వ కలి నేయవలెను. హిందూ మతము నందున్న దురాచారములను దర్శింపి తొలగించుటకు హిందూమహాభాగి వారు చేయు ప్రయత్నములకు మహమ్మదీయులద్దుచెప్పగూడదు. ఇటులైన మే మంగీకరించెదమని హిందూమతనాయకులు తెలిపిరి. అంతట 12 వ తేదీన సభ చాలించబడెను. 18 వ తేదీన స్వరాజ్య సమయవారి ప్రత్యేక సభ జరుగెను. బహిష్కరణమును వారికో సమాధానపడుటకునుగూర్చి వా రాసభలో వారి ఆంశించెదరు.

శాసనసభాప్రవేశము

12 వ తేదీన డాక్టరు అగ్నాగారి బంగళాలో నాయకులసభ జరిగినది. శాసనసభాప్రవేశమునుగూర్చి చర్చ జరిగినది. రెండుగంటలసేపు వాదప్రతివాదము జరిగినది సమాధానమున కాధారము దొరకలేదు.

మాలానా మహమ్మదాలీగారు

దీరు మొదట చర్చప్రారంభించి. విశమత్వము ముఖ్య విషయము. ఉలేమా ల ధ టా వా క ల న మ మహమ్మదీయులు శాసనసభలకు వెళ్లుటకు గొప్ప కుతవిషయక క్రతి బంధ మేర్పడుచున్నది. ఆ ప్రతిబంధమున్న నుగూడ నే నైక మత్యమునే కొరెదను. కాంగ్రెసు మహాభాగి ఉన్నత గౌరవ స్థానమునందుండవలెనని నైకమత్యము ముఖ్యతమము. ఎట్టి తీర్మానములు జరిగిననుగూడ మిరవ్యయను కాంగ్రెసును నదగి పోగూడదు. అటుల మీరు ప్రమాణములను చేయవలెనని మాలానా మన మ్యకాలీగారు నుడివిరి.

వా అంతరాత్మమే నామకమునా అంతరాత్మకంపెను గూడ కాంగ్రెసు మహాభాగి నాకు గౌరవనీయును నేను తలంపనని పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నుడివిరి.

శాసనసభలకు స్వరాజ్యమును వారిని హేయ్యుచుందిని వోజుల్ల ఎన్న కొనగివో వారేమిచేసెనయ? ఎన్న కొనగివో వారేమిచేసెనయ? స్వరాజ్యమునకు నాయకు డగు వానుగాని కొన్ని ప్రశ్నలడిగి “బ్రిటిషువరకుల బహిష్కరణముగూడ మహిధా కములలో నొకటిగాన కెన్నా ఆవమానమునకు ప్రతి కారముగా దాని నామోదింప వేయుటకు మేము ప్రయత్నించెదము. హిందూ మహమ్మదీయమైతిగూడ మా విధానములలో నొకటి కాలియ సౌన్దర్యనిర్మాణమున కది ఆవసరము. అఖిల ఆసియా సమ్యేళన ముకు గూడ మేము ప్రయత్నింప వలచితిమిగాని ఆవసరసభలో శాసన సభా ప్రవేశ తీర్మానము వీరిపోయిన పక్షమునను మాసంఖ్య తక్కువగా నున్నందులకు మే మేమి చేయవలసి వదియు నిపును తెలుపాలమని తేజఃంధు బానుగారు నాని మిశ్చలను నుడివిరి.

చిత్తుతీర్మానము

“శాసనసభలకు వెళ్లుటకు అనుమతియ్యవలెను శాసన సభల ఎన్నికలకు నిజమ గౌరవా రనుసరింపవలెనని నియమము లను నిర్ణయించుట కొక ఉపసంఘము నేర్పరుపవలెను. వారు నిర్ణయించిన నియమముల నల్లుఁకువనివారు ఎన్నికలకు నిలవ వచ్చును” అను చిత్తుతీర్మానమును స్వరాజ్యముసభ్యులలో నొకరు మాలానామహమ్మదాలీగారి కం ద కే య గా వారు దానిని చది వి రి. పిమ్మట దానిని నిగూర్చి చర్చజరిగినది. చర్చముగియకముందే సభ విమోచనబడెను.

పండిత మాలవ్యాగారు

12 వ తేదీ సాయంత్రము మరల నాయకులసభ జరిగినది. ఆసభలో హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ గూర్చి మరల చర్చించిరి పండితమదన మోహన మాలవ్యాగారు రాక గంటసేపు ఉపన్యసించిరి తెలిపిరి “హిందూమహాభాగి లలో మహమ్మదీయులు గూడ సభ్యులుగా నుండ గోరినచో వారు గూడ సభ్యులుగా నుండుట కన కాకము కలిగింపబడును. హిందూ మహాభాగిలను కుద్ధి సభ అను మహమ్మదీయమునపై ధ్వజ మెత్తుట నేర్పరుపవలెనని. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కొట్లాట లేవకునైన జరిగినచో నచటికేగి విచారణచేసి రిపోర్టుచేయుటకు స్థిరముగా ఒక ఉపసంఘమును కాంగ్రెసువా నేర్పరుపవలెను. ఆ ఉపసంఘమున హిందూసభ్యు లెండురునచో మహమ్మదీయసభ్యులు గూడ నెడరే యుండవలెనని పండిత మాలవ్యాగారు నుడివిరి.

మాలానా అజదుగారు

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రినిగూర్చి పండిత మాలవ్యా గారును ఇరవ హిందూమహమ్మదీయనాయకులును చేసినమాదల పన్నిటిని ఆలోచించి 14 వ తేదీనాగా నిర్ధారణగా సలహానిచ్చుట కొక ఉపసంఘము నేర్పరుపవలెను. ఆసంఘమున హిందువుల రి గురును మహమ్మదీయుల రి గురును సభ్యులుగా నుండవలెనని మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదుగారు నుడివిరి. (అ.ప్రె.స్పెషల్).

గద్దెరంగయ్యనాయదుగారి కలితవార్త

నేను అవసర మహాభాగిల రాజాల క సోయి నందులకు చింతిం చున్నాను. శాసనసభలకు వెళ్లవలెనను తీర్మానము నామోదించిగాని సయోగము కలుగదని తోచుచున్నది గాన నా తీర్మానమే ఆమోదింపబడునట్లు ప్రయత్నించవలెను. కార్యదర్శి టి.ఎ.న.గౌ. మహాభాగి తీర్మానమునకు బద్ధుడనయ్యెదను. అని చెప్పితిని మండల ఆధ్యక్షుడ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి గద్దె రంగయ్యనాయదుగారు ఆ.భా. కా. కార్యదర్శికి ఢిల్లీకి నిచ్చి కలితవార్త నంపిరి.

తీవ్ర బహిష్కరణవాదుల ప్రత్యేకసభ

బహిష్కరణమును తొలగించరాని నిశ్చయించిరి 12 వ తేదీనా తీవ్రబహిష్కరణవాదులసభ ప్రత్యేకముగా జరిగినది. ఆసభకు తేజకర్త కొండా వేంకటకృష్ణయ్యకులు. మాలానామహమ్మదాలీ, కల్లభాయిపటేలు, బాబూరాజేంద్రప్రసాదు, డాక్టరుకిచలూ గార్లుమున్ను నువారు కొండెడవచ్చిరి. పండితమదనమాలవ్యా నెహ్రూ, మెర్వాగిగార్లుగూడ వాహ్య నిందించున వారుగూడవచ్చిరి. రెండుగంటలసేపు చర్చజరిగినది. సమాధానమున కనుమాలముగా నెహ్రూ మెర్వాగిగార్లు నుడివి నను శాసనసభల బహిష్కరణమును తొలగించ రానియె ఆసభలో నిశ్చయింపబడెనని తెలిపినది (అ.ప్రె.స్పెషల్).

లాలా హరికృష్ణలాలుగారు

పంజాబు ప్రభుత్వమంత్రి

మంత్రిపదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి

పంజాబులో స్వంతాధికారముగా నున్న లాలా హరికృష్ణలాలుగారు మంత్రిపదవికి రాజీనామానిచ్చిరిని లాహోరు ప్రెస్ బ్యూరో ప్రకటించినది.

హిందూమహమ్మదీయ కొట్లాటలు

అలహాబాదులో కొట్లాటలు

సమాధానప్రయత్నములు

అలహాబాదులో హిందువులకు మహమ్మదీయులకును విరోధములుగానున్నందున మైత్రిని కలిగించుటకు అలహాబాదులో 11 వ తేదీన హిందూసభ జరిగినది. మైత్రినికొరకు ఛాత్రే నవాబు గారా సభలోను పరస్పర సింఛిరి. కాంతిని మైత్రిని కలకొలుపుటకు కలంబీరుదేశమునే దృఢపరచెను. ఆదేశమున హిందువులు మహమ్మదీయులను విస్తారముగా కేరరచెను. అని ఆసభలో హుసూరు నవాబు గారు వ్యవహరించిరి. ఇట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నను గూడ 12 వ తేదీన మల రెండుమతములవారికి కలకలం కలిగెను. హిందువుల ఊరేగింపును నిరోధించుటకు మహమ్మదీయులు నిశ్చయించిరి వదలుటలు బయలుదేరినను. అందమల చాల కల పరము కలిగింది. సామంతులమునకు దురాజము అన్నియును మూలబడెను యజమానులు చీటిదడకముందే యింద్రుల చేత వలెనని త్వరపడిరి. హిందువులకు మహమ్మదీయులకును గూడ భీతి కలిగినదిగాని అల్లుల లేమియును జరుగలేదు. (ఆ. ప్రె)

బెంగళూరులో 144 వ శెక్కు

జనాబు రజావీగారు తిరస్కరించిరి

ఈ నెల 10 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు బెంగళూరు కలకలంమొలలో నున్న కర్తవ్య గుమాస్తాల సంఘము వారు మామూలు ప్రకారము అమావాస్య భవనజరిపిరి. ఈ సంఘమువారికి ధర్మరాతిపాతకాలను ఏర్పరచిరి. స్వతః, బుద్ధుల పానిషేధము, అస్పృశ్యత నివారణము మున్నగువానికొరకు వీరు నిశేయమునూరు. మొదట రాధువనుగారు ధర్మరక్షకు గూర్చి ప్రవచించున సభ్యునించిరి. పిమ్మట జనాబు రజావీగారు ఉడుడుభాషలో హిందూమహమ్మదీయ మైత్రినిగూర్చి ఉత్సాహ సించుటకు లేచిరి. మొదట పోలీసులనున్నట్లు చెప్పిరాత్రి గారు లోనికి వచ్చి 144 క్రింద నొక నోటీసును రజావీ గారికిచ్చిరి. రజావీగారు దానిని చూచి యుపశ్చయమును మానక సాగించిరి. సంఘకార్యదర్శి హుజుర మొవల్యారు గారిగూడ 144 క్రింద నోటీసు కంపబడెను ఆ ప్రత్యుత్తు ఒక నెలవరకు అమలులోనుండునని అందు వివరింపబడెనని ఒక విలేఖరి మాకు ప్రాసెను.

నాభాసంస్థానము

పెరుక శిక్షించబడినవారి నిర్ధరనిపును విడుదల చేసిరి

నాభాసంస్థానములో ఏకైక గొప్ప భూస్వామి యగు సర్దారు శిరడేవ సింగుగారు సర్దారు నిధసింగుగారును 1917 లో జాంగుసింగును హత్యచేసిరిని వారిపై కేసుచేసి 1919 లో నాభా న్యాయస్థానములో విచారణచేసి వారికిదండని యాజ్ఞపీఠపాతకపాతకము చేసిరి. మూవరుగారు విచారణచేయగా వారిద్దరును నిర్దోషులనియే అయింప నమ్మకము కలిగినదిగాని ఆ కేసులో రికార్డులను పూర్తిగా పరిశీలించుట ఉత్తరప్రదేశ్ గూడనని ఎంది ఆ రికార్డులను బాగుగా పరిశీలించుట ఉత్తర విచ్చిరి. వారిని బాగుగా పరిశీలించగా వారిద్దరును కేసులను నిర్దోషులని స్పష్టముగా తేలినదిగాన వారిని యీ నెల 8 వ తేదీన విడుదలచేసిరి (ఆ. ప్రె)

అకాంతి తగ్గుచుండుట

కలకత్తా, నవంబరు 12:—ఈనెలమునందలి మిట్టు భూమి కేసున అను జపాను కంపెనీవారికి ఒకాకాడందలి తమ ప్రధానకార్యాలయమునండి ఈ క్రిందివార్తలేనవి:— అధికారి అభిగృహించుచున్నది. అధిక ఆశక్తికల నన్నిటిని ప్రభుత్వవ్యవహార నిర్వహించుటగూడమని ప్రకటించిరి. కాంతి ప్రయత్నం కల్గుచుండెను.

వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము

శాసనసభా ప్రవేశ వాడులకును

బహిష్కరణవాదులకును గల భేదములు

కండిర మాబోవ్యాగారు స్వరాజ్యపక్షమువారికి

అనుమతియు ఇచ్చిన నిర్ణయము

శాసన సభా ప్రవేశ విషయమై వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునందలి స్వరాజ్య పక్షమువారికిని బహిష్కరణవాదు లకు ఏర్పడిన వివాదమునకు సంబంధించిన వివరములు కంప్రూ యుగ లేఖన కాంగ్రెసుసంఘపు కార్యదర్శి లేఖ ఈ నెల 8 వ తేదీ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ముందు ప్రకటించబడెను. ఈ వివాదమునకు లించి తీర్పు చెప్పుటకు కాంగ్రెసు కార్యకర్తలముదారు పండి త మాళవ్యాగారిని నియమించిరి.

పండితమాళవ్యాగారు ఈరకాదావృద్ధి చెందినవిషయమును వివరించి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘపు సాధారణ సమావేశము నందు జూలాయి రాజీతిర్మానము ఆమోదించబడుటచేతను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యనిర్వాహక సంఘమునందు రాజీతిర్మానము ఖండింపబడుటచేతను కార్యకర్తలముదారు తమ పదవులను రాజీనామా ఇచ్చుట ఆశంకలమైందనియు, మరల వారి లో కొందరు తమ పదవులను వదలుకొనకుండుటచే స్వరాజ్య పక్షమువారు ప్రత్యేక సంఘపథ రెండువలయునని కొందరు ధర్మ మనియు, స్వరాజ్యపక్షమువారు కొరెట్లు కల సభను ఆలస్య ముగ కార్యదర్శి రెండుటకు నోటీసు ఇచ్చుట తప్పనియు కార్య దర్శి నిబంధనలకు గావించిన అర్థముకప్పనియు పండితమాళవీ గారు అభిప్రాయపడిరి.

కార్యదర్శి విన్నపము ప పుడిన 15 దినములలోగ సభ జరుపకుండుటచే స్వరాజ్య పక్షమువారు ఆగస్టు 11-వ తేదీన ప్రత్యేకముగ జరిపినసభ సరియైనది కండిరమాళవీగారు నిర్ణ యించిరి. అధికారకర్తలను అధికారమునండి తొలగించుట వివరీకమైనను వివరీకపరిస్థితులు దయించుటచే సామాన్య సభ్యు లట్లు చేయుట ధర్మ మగుచున్నది. కాంగ్రెసు సంఘపుకార్య కర్తలముదారు కాంగ్రెసుసభ్యుల అభిప్రాయములకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించుచుండిరి.

రెండుపక్షములవారును రాజీపడి పి. సి. ఘోష, భూపతి కజంబార్లు సంత కములమైమరల సాధారణసభ సత్తి ఈ వివరమును పరిష్కరించుట యుక్తమని కండిర మాళవ్యాగారు సలహాయించిరి. ఈ సలహాను రెండుప క్షములవారు అంగీకరించినను పిమ్మట కాంగ్రెసులోగ శ్రీమ త్యేక సభను రెండుటకు అసాధ్య ముటచే ఈ రెండుపక్షముల వారే ఎన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసు క్రాంతిస్థులలో ఎవరు కాంగ్రె సు మహాసభ కేంద్రముగ నెను రించి ఎన్నుకొన బడి కొల్లయించుట ఆశంకలమైనది. ఆగస్టు 11 వ తేదీన స్వరాజ్య పక్షమువారిచే ఆమోదించబడిన కార్యనిర్వాహక కర్తలముదారి నిర్ణయమునకు ననుసరించి ఎన్నుకొనబడినవారే కాంగ్రెసు క్రాంతి నిధులని నిర్ణయించుచున్నాను. (ఈనిర్ణయమువల్ల రెండుపక్షముల వారిచే నెన్నుకొనబడిన 986 మంది ప్రతిఘటకాంగ్రెసు మహా సభయందు ప్రతినిధులుగ నొట్టుఇచ్చుటకు వీలులేదు. ఈ సందర్భ మున రెండుపక్షములవారికిని రాజీనామామై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి తెలియుచున్నది.)

మూతన హారావంశేన నిర్మాణము

కలకత్తా కార్పొరేషన్ సంగీ

క రిం ప కుండుట

కలకత్తా, నవంబరు 12:—కలకత్తా కార్పొరేషన్ వారికిన యును సమావేశమై, మూతన హారావంశేన నిర్మాణమునకునకు, అందులకు లేటులేయరు భరింపవలసిన అనవృత్త వ్యయమును విచారించుటకు నియమించబడిన యంతసంఘునివేదికను చర్చించిరి. కాంటిలీవరు కంకె:ను నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారు దృ ఢ సంకల్పమైయున్నారాయన విషయమును ప్రభుత్వమువారి కడిగి చెలివేయవలెననియు, ఇందుల కనవరమగు భవమును సమ మార్పు చేర్పులుల కొనసాగిన విషయమును గురిగనవలెననియు, ఈ విషయమున తిరిగి అన్ని సంస్థల వారిని సంబంధించు తుట చర్చ వాచియించవలెననియు, కాంటిలీవరు కంకె:కు తిరిగి లక్షలు గ వలసియిండుననియు నింత మొత్తమును ప్రభుల భరింప వలసినయు ఇంతకంటె తక్కువ వ్యయకరమును ఉధానము వాలాదింపవలె ననియు, అధిక స్థితి లనుకూలముగ మారవలెట్ ప్రస్తుత కంకె:నే మరమ్మత్తు లొనర్చి యంతయొగింప వలె ననియు నీసంఘు నివేదికయందు వెలుపబడెను. కార్పొరేషన్ వారి నివేదిక సంగీరించిరి.

జపాను మహా ప్రళయము

వైస్రాయిగారు సిమ్లాలో సమావేశము జరుపుట

ఉపసంఘ మేర్పడుట

1 మ్రా, నవంబరు 12:—జపానులోని భయభాధలకు తు సాయమునుండుటకై వైస్రాయిగారు విచారించుటకును విచారించి అనుబంధములకై సిమ్లాలోని వైస్రాయిగారును విహాపి ములును భారతీయులును నకు అధికారాధికారము ఖులు, సింగ్ మిలిటరీ ఉద్యోగులును సమావేశమైరి. వైస్రాయిగారును, కంబాల్ గవర్నర్ కంపెనీలు, వైస్రాయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక కర్తలు, ఇండియా ప్రభుత్వ, పంజాబ్ ప్రభుత్వకార్యదర్శులు, వైస్రాయిగారుగారు, ఇండియా ప్రభుత్వ, పంజాబ్ కృషిమేజిస్ట్రేట్ ఉద్యోగులును అసభివారలలో రాజాగర్ హర్ నానింగ్ రాజాగర్ దారోజిత్ సింగ్ కుంగ్ చరంజిత్ సింగ్, ఈ. జే. కే. రాయ బహదర్ జయ లాల్, ఖాన్ బహదర్ మిర్ మహమ్మద్ ఖాన్, లాలా హో వాల్ లాల్, యూ. యాక్. సాక్, సర్దార్ జోగీంద్ర సింగ్, సర్ జాన్సింగ్ ఆలీఖాన్ గార్లు సభకు విచ్చేసిరి.

వైస్రాయిగారు, జపానుకు సంబంధించిన విషయమును మున్ముఖమునందు సాయము చేయవలసినయు ఇతరదేశము లు సాయము చేయుచుండ భరతీయ తోడితెలియబుండనదేశ మును గతసంగమమున బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు తోడ్పడిన దేశమునకు జపానుదేశమునకు సాయము చేయుటకు వెనుకొను జపనీయు జపానుదురస్థ పరిమాణమును గమనించి ప్రజలలో జపానుగదే సాం రభానము పుట్టించుటకు యత్నింపవలెననియు (ప్రభుత్వమున ప్రకటనమును చేశమును బాగా ప్రయత్నము చేయవలె ననిరి. ఈ సందర్భమున ప్రకటనము నతి త్వరగా క్రమబద్ధమున ప్రకటన రెండుముఖ్యముగా లక్ష్యములకు వైస్రాయిగారు నమూనాచేసిన వైస్రాయిగారు ప్రతిభా బాంబాయి పన్నుదాని యధ్యక్షులకొండ సర్ పురుషోత్తమ దాస్ కామార్ దాస్ మొదలగువారి సాయముతో నుమారు 180 వేల రూపలను వసూలుచేసిన బాంబాయిసంఘమువారిని పంజాబ్ గత ర్నరుగారిని ప్రత్యేకముగ ప్రకటించి ఇతర రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ ములయు నీ విషయమున సాయముచేయ యత్నించుచున్న తనియు ఎల్లరును సాయము చేయవలసినయు వైస్రాయిగారు తెలిపిరి.

సర్ మహమ్మద్ యక్సీగారు తిర్వానము శామోదించుచు నుర్యోగదండ ప్రదేశమును పేరుబడిన జపాను దేశమునకు సంభ వించిన విషయ అక్రమభార్యవనియు భూగర్భమున దాగి యున్న క్రవంద కేసులన్నియు నొక్కమారు విప్పబడింది. భీకరాకారము దాల్చి, ప్రాచీనాధునాతన నాగరకతాఫలముల నన్నిటి నొక్క టుడుతుతోనూడ్చి నాశముచేసిననియు, అనేక కుటుంబములను ఆకాధ బాలబాలికలను సంహరించివేల్చువారు మృతినొందుటచే నేడు కడరాని యక్కటుల కుదుచున్నారనియు, లక్షలకొద్ది జనులను మింగిన యీ మహాప్రళయము భగవంతుని చర్యలు దురదగానామునియు ఆస్తికు తెల్లరుకు కరస్పర నున్నావ్నాక మతో మొగలననియు మానవకోటి బోధించుచున్నదనియు కలికిరి.

సర్ ప్రెజిడెంట్ వైట్ గారు తిర్వానమును బలపరచుచు, ఇట్టిపూర్వకాల మిదివర తెచ్చుటకు సంబంధించి యుండలేదనియు తమయాజమాన్యముక్రిందనున్న రెడ్ క్రాస్, నెట్ వాక్ ఆంబుల్ సెన్సుసంఘములు అన్ని విధములకుసాయము చేసినిచ్చియించెనని యు, సంఘమునకు చెందిన వైద్యురాలు జపానులోసాయముచేయ నేగవనియు, సంఘముల ద్రవ్యము మూతము సామ్యభాముని వైస్రాయి విషయమునకొన్ని యితర విషయములకై ఖర్చువేల్చు వీలులేదని చట్టమును విధింపబడినయు ప్రతిక. వైస్రాయిగారు ఖాదీ బాకవీగారు గతసంగమమున సాయమునుండునని యా నకు సాయముట్టి కందర్శులమును తప్పక చేయవలసి నని యు వైస్రాయిగారికి కేసులును తెలిపి చందాను వసూలుచేయునద మయు కలికిరి. అంతట వైస్రాయిగారు తిర్వానీ మేకగీనముగ సంగీరింపబడెను.

సర్ ప్రెజిడెంట్ వైట్ కేసులో సర్ ఖాదీ బాకవీ సర్ జాన్సింగ్ ఆలీఖాన్ జోగీంద్ర సింగ్ కే. సి. రాయ ఈ. సి. బావల్ గార్లు సభ్యులుగను, డబ్బు జె. లిస్టర్ గారు కోశాధికారులుగను సర్ జాన్సింగ్ జోగీంద్ర సింగ్ మొరెన్సిగారు కార్యదర్శిను సలయోగ యంతసంఘము ఇతరులనుకూడ చేచ్చుకొను సభివారముతో నేర్పరుపబడెను (ఆ. ప్రె.)

జాతీయమహారాజాగారు కేయియావ్యయమును, దివాన్ కాదీ జుద్దీనుగారు మాయయావ్యయమును జపానుసహాయాధి కొన గిరి. చందాలు ప్రోకుచేయుటకై 15 వ తేదీన పారసభ జరుగను.

ప్రకటనము

రేవటిపనము వినాయక చతుర్థి వండుగ యగుటచే ఆంధ్రపత్రిక ఆనాడు వెలువడదు. సంపాదకుడు

ఆంధ్రపత్రిక

1922వ సం. సెప్టెంబరు నెల 13 వ తేది

గురువారము

ఫిలిప్పైను స్వాతంత్ర్యము

ఫిలిప్పైనుదీవుల ప్రజలకు కొంతకాలముక్రింద సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించుటకు, అమెరికా ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించిరి. అందుకు వారు తగియున్నారని గూడ, అమెరికను పాలకులు నిర్ణయించిరి. విల్సన్ గారు అధ్యక్షులుగ నున్న కాలములో, ఫిలిప్పైనుదీవుల ప్రజలపై పద్మాసము ప్రబలియున్నను, హార్డింగ్ గారి హాపాలన మారంభమయిన పిమ్మట అమెరికనులు వెనుకడుగువేసు జొచ్చిరి. వెనుకటి వాగ్దానములను గాలి కౌజమ్మిరి. ప్రజలు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున కనర్హులని దెలుపజొచ్చిరి. హిందూదేశ ప్రజల స్వేచ్ఛరిపాలనాధిపతిగూర్చి అధికారవర్గ మెట్టివిమర్శన గావించుచుండనో, అట్టివిమర్శనలనే ఫిలిప్పైనుపాలకులును వెలిబుచ్చుచుండంగిరి. ఇందువలన ఫిలిప్పైను ప్రజలలో మిక్కిలముగ అసంతృప్తి బెరిగెను. క్రస్తుత సమయమునందు, ఫిలిప్పైను దీవులస్థితి కడువిషమముగ నున్నటల వార్త లరుదెంచుచున్నది. ఫిలిప్పైను ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయములను అమెరికను గవర్నరు జనరలు వుడ్డుగారు నిరాకరింప దొడంగిరి. శాసనసభల తీర్మానములను వీరు చులకన తేయజొచ్చిరి. ఇట్టి గవర్నరు జనరలును దీసివేయవలయు నని, ఫిలిప్పైను ప్రముఖులు గోరుచున్నారు. స్టేటు కోర్టులనందలి ఫిలిప్పైను సభ్యులును, సీనేటు అధ్యక్షు లగు మాన్యుయల్ క్వీజా గారును, తమ తమ కడవులకు రాజీనామాలును పంపి, గవర్నరు జనరలుగారి చర్యలయెడ నసమ్మతి జూపి, తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. వారు కంపెన రాజీనామా లేఖనుండు, గవర్నరు జనరలుగారి చర్యలు నిరసింపబడినవి. స్థానికపరిపాలనపు వివరము లన్నిటిలో గవర్నరు జనరలుగారు వుడ్డుగారు జోక్యము గలుగజేసికొనుచు ఫిలిప్పైను అధికారుల నిర్ణయములను పోద్రోలుచున్నారనియు, ఫిలిప్పైను స్వపరిపాలనము నీరీతిని అణగద్రొక్కుచున్నారనియు, ఆ లేఖయందు సూచించబడెను. అమెరికా ప్రభుత్వమువారిచ్చిన వాగ్దానములను, వుడ్డుగారు నీట గలిపిరి. అందుచే, తమ గౌరవమును నిలుపుకొనుటకు వేరొక మార్గము లేక, వీరు రాజీనామా నిచ్చిరి. ఈ రాజీనామాలు వుడ్డుగారు వెంటనే యంగీకరించిరి.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము మాట యందు, అమెరికా పరిపాలనమునకు లోబడిన స్వపరిపాలనమును సాగనిచ్చుటకు వైతము, వుడ్డుగారు రద్దూరింపెట్టుట జూడ, అధికారియు చేజిక్కిన పిమ్మట ఎట్టి స్వేచ్ఛాప్రియు లయినను దానిని నిరంకుశముగ నుపయోగించెదని తెల్లమగుచున్నది. స్వాతంత్ర్యప్రియులని పేరొందిన అమెరికనులే యీ రీతిని ప్రవర్తించుచుండ తదితరులు ప్రవర్తించుటలో

మితి ఏమి గలదు? ఆ కారణముచేతనే, స్వయం నిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమును ప్రతిజాతికిని ప్రసాదించుట యవసరమని తేలుచున్నది. ఒకజాతిని మరియొకజాతి కరిపాలించుచుండువరకు, బుద్ధి పూర్వకముగ నా జాతియొక్క స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించుట దుస్తర మగునని ప్రపంచానుభవము తేటపరుచుచున్నది. అధికారపు రుచి మరగినపిమ్మట, దానిని వదులుకొనుట దుర్లభమగును. ప్రపంచ శాంతి నిలువవలెననినను, ప్రపంచ పునర్నిర్మాణము జరుగవలయుననినను, జాతీయ పరాధీనతను పోద్రోలుట యవసరము. అది జరుగనంతవరకు, పరస్పర వైషమ్యములు పెరుగుచుండును. కలహ బీజములు జెరిగి పెద్దపగుచుండును. విల్సన్ గారు, స్వయంనిర్ణయ సూత్రమును ప్రపంచపు ఎటుటబెట్టి మొట్టమొదట అట్టహాసము గావించెను. ప్రపంచ దుఃఖమింతటిలో సమసిజోవునని విశ్వాసము జనించునటుల జేసెను. లాయడు జార్జి గారు వైతము స్వయంనిర్ణయ సూత్రమునకు తల యాదించిరి. కాని ఆచరణలోనికి వచ్చునపుటికి, ఈ సూత్రము మూలద్రోయబడెను. వెనుకటి ఏర్పాటులే క్రొత్త పేరులతో తలయెత్తెను. తుట్టతుడకు, యుద్ధమునకు పూర్వమునకన్న నెక్కుడు పండిగస్థితి ప్రబలుట తలపించెను. ఈ కారణము వలన అన్ని జాతులలో సశాంతి న్యాపించియున్నది. వుడ్డుగారి నిరంకుశత్వమువలన, వారిలో తోడ్పడుట ఫిలిప్పైను ప్రజలకు దుర్భరముగ నున్నదని, క్వీజా గారు దెలుపుట బట్టి, వారికిని సహాయ నిరాకరిణమే శరణ్యమగుచున్నదని గ్రహింపవచ్చును. పరాధీనత క్రింద గుండెడి ప్రజల కింతకన్నను ప్రయోజనకరమగు సాధనము గనుపించదు.

ఫిలిప్పైను స్వాతంత్ర్య సంఘమువారు గూడి వుడ్డుగారిని వెంటనే దొలగింపవలయు నని తీర్మానించిరి. స్టేటు కోర్టులు సభ్యుల రాజీనామాలు తమ సమ్మతి జూపిరి. తక్షణము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించిన గాని ప్రస్తుత విషమస్థితి దొలగదని, వారు తమ విశ్వాసమును వెల్లడి జేసిరి. ఫిలిప్పైను ప్రజలు తమ యాందోళనమును శాంతముగ కొనసాగించుచున్నారు. వారు ఎట్టి దౌర్జన్యమునకు గడంగుటలేదు. ఫిలిప్పైను స్వాతంత్ర్య సమస్య వెంటనే కరిష్కారము గావలయు నని అన్ని పక్షములవారును నిశ్చితాభిప్రాయము జూపుచున్నారు. ఫిలిప్పైను ప్రజల దృఢనిశ్చయము త్వరలో సఫలము గాక మానదు. స్వాతంత్ర్య బీజములు ప్రజల హృదయ సీమలలో నాటుకొనిన పిమ్మట, అవి ఫలింపక మానవు. ప్రపంచమునందు స్వాతంత్ర్యమునకును నిరంకుశత్వమునకును తీవ్ర సంఘర్షణ మొరంభమయినది. స్వాతంత్ర్యము తుడకు విజయము గాంచుట నిశ్చయము. పరాధీనత చిరకాలము నిలువజాలదు. ఈ సత్యమును గుర్రెట్టి అధికారులు స్వాతంత్ర్య విజయమునకు తోడ్పడుట ముఖ్యము. వారు నిరోధము సలిపిన కొలదియు, ప్రజలు కొన్ని కష్టముల ననుభవించవలసి యున్నను, స్వాతంత్ర్యము చేరువకు వచ్చునటులకు సందియము లేదు.

కడపమండలపు రద్దు

కడపమండలమును రద్దుజేయవలదని, మండల ప్రజ లుదోషించుచున్నారు. వారి మొర లెంతవరకు ఫలించునో దెలియదు. ప్రజలుమాత్ర మీ సూచన కేమాత్రము సుముఖులుగ లేరని, వారు ప పుచున్న విస్తృతములవలనను, రాయబారములవలనను, వారు తేనెగి అసమ్మతి తీర్మానములవలనను స్పష్ట

మగుచునే యున్నది. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజేచ్ఛ నిరాకరింపబడుచో, అశాంతి పెచ్చుపెరుగు ననుటకు సందియములేదు. ప్రొద్దుటూరు వాస్తవ్యులు తయారుజేసిన విజ్ఞాపన యొకటి మూకు పరిశీలనార్హమంపబడినది. అందు కడపమండలమును రద్దుజేయుటవలన గలిగెడి యిబ్బందులు పూర్వగుచ్చిగటుల వివరింపబడినవి. కడపమండలము నూరుసంవత్సరముల పైకాలమునుండియు నిలిచియున్నది. జిల్లాలో పెక్కు అడవులును కొండలును గలవు. నేరములసంఖ్య విస్తారముగ నుండుటచే, ప్రత్యేకమండల ముండుట యవసరమగుచున్నది. జిల్లాను రద్దు జేసిన యెడల, అనేక ప్రతిష్ఠాపనలు మూలబడును. కడపమండలపు తాలూకా లనేకములు ఇతరమండలముల చివరబడి, కరిపాలన సౌకర్యములను కోల్పోవును. అభివృద్ధియం దింతవరకును వెనుకబడియున్న కడపమండలము, మండలమును రద్దుజేసిన పిమ్మట, ఇంకను వెనుకబడి పోవును. కడపమండలపు వైశాల్యమును, రాబడియు కొంచెముగావు. వైశాల్యము నందేమి, రాబడియందేమి, చిత్తూరుమండలమున కన్నను కడపమండలము అధికముగనున్నది. రాబడి యందు అనంతపురమండలము నకన్నను కడప మండలము ముందంజవైచుచున్నది. మితవ్యయముకొరకు ఏ మండలము నయినను రద్దుజేయుట యవసరమగు నెడల చిన్నదగు చిత్తూరుమండలమును రద్దుజేయవచ్చును గాని, కడపమండలమును గాదని విజ్ఞాపనము దెలుపుచున్నది. కడపమండలమును రద్దుజేసి, ప్రొద్దుటూరు కర్నూలు మండలమునందలి కోయిలకుంట్ల డివిజనుకు జేర్చుట పాడిగాదని, ప్రొద్దుటూరు వాస్తవ్యులు దెలుపుచున్నారు. పశ్చిమాంధ్రదేశమునందెల్ల బళ్లారికి పిమ్మట ప్రొద్దుటూరు గ్రామమే ముఖ్యమగు పట్టణమని వీరి యుద్దేశము. ఇక్కడ వర్తకము విస్తారముగ జరుగుచుండును. నీలిమందును కొనుటకు వర్తకులు ఉత్తర హిందూస్థానమునుండి వచ్చుచుండురు. ఇంపీరియల్ బ్యాంకున కిక్కడ నొక ఏజెన్సీ ఏర్పఱుపబడెను. ఇట్టి ప్రదేశము కోయిలకుంట్లకు చేర్చుటకు, ప్రొద్దుటూరు వాస్తవ్యులే మాత్ర మంగీకరించుటలేదు. కడపజిల్లాను రద్దుజేయక తప్పనియెడల, ప్రొద్దుటూరు జమ్మలమడుగు, పులివెందుల తాలూకాల నొక సబుడివిజను క్రింద జేర్చి దానిని అనంతపురముజిల్లాలో జేర్చకలయుననియు, బద్వేలు తాలూకాను కర్నూలుజిల్లాకును, మిగిలిన మండలమును చిత్తూరుకును చేర్చవలయుననియు, విజ్ఞాపనము గోరుచున్నది. ప్రస్తుత సందర్భములలో, కడపమండలమును కడలింకక ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించుట, అధికారుల ధర్మము. ప్రజల యభిమతి మును అనవసరముగ భగ్గుపరుచుచో, తీవ్రమగు నాందోళనము జరుగుట సహజము.

విద్యాధిని ఆదర్శములు: సర్ శంకరకౌనాయకుగారు సర్ శంకరకౌనాయకు గారు, ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి విద్యార్థులయెటుట క్రమగించుచు, విద్యా విషయమై విలువ గల సంగతులను కొన్నిటిని వాక్రుచ్చిరి. జనసామాన్యమునకు మాతృభాషలోనే విద్యను నేర్పట యవసరమని, శంకరకౌనాయకు గారు నుడివీరి. అట్టివిద్యను విదేశీయులు గాక, భారతీయులే నిర్ణయింప సమర్థులని నాయకుగారు స్పష్టపరచిరి. శంకరకౌనాయకుగారు ఇంగ్లీషువిద్యగూర్చి యుత్సాహము జూపుట వింతగాదు. ఇంగ్లీషువిద్య మూలముననే దేశము విముక్తి గాంచునని నమ్మేక తరము వారిలో, సర్ శంకరకౌనాయకుగారు చేర్చి

యందీ. అయినను, భారతీయులు తమ వీరులకు గౌరవింపట భక్తి మన వీరును దెలుపుచున్నారు. ఇంగ్లీషు విద్య విషయమై ఈ కాలపువారు శంకరక నాయకుగారివలె మక్కువజూపజాలరు. విజాతీయ విద్యవలన, భారతీయులు తమ స్వతంత్ర శక్తిని గోల్పోయినందు, దాస్యభావము వారిని వెన్నంటి ననియు, అందుచే జాతీయవిద్య సంతృప్తిలో వ్యాపింపజేసిన దేశమున కంతలేకడ స్కూల మనియు, వారు భావించుచున్నారు. దేశమునకు ఇంగ్లీషు సామాన్యభాష యగునని శంకరకనాయకుగారు తలచెదరు గాని, అది యసంభవమని రుజువయ్యెను. మాతృభాషయు, ఇంగ్లీషు భాష యు గాక, జన సామాన్యమునకు ప్రత్యేక హైందవభాష యొకటి సామాన్యభాషగ నుండవలయు నని, శంకరకనాయకుగారును అంగీకరించెదరు. ఇందును ఒట్టి ఇంగ్లీషు సామాన్యభాష యగు నను సమస్యను శంకరకనాయకుగారి కయినను పూర్తిగ లేదని విదిత మగును. కాంగ్రెసులో నైకమత్యము ప్రబలుటకు ఇంగ్లీషు విద్య కారణము గా లేదు. దేశభాషలో కాంగ్రెసు కార్యక్రమము నింతవరకును జరిపియున్నచో, దేశ మీ సరికి ఎక్కుడు యైకమత్యమును జాపియుండే డి. ప్రజలలో నదృష్ట ప్రబోధము గలిగి యుండే డి. ప్రజేచ్ఛ బలపడె యుండేది. ప్రజాసామాన్య విద్యకే గాక, ఉన్నత విద్యను నేర్పుటకు గూడ మాతృభాష యుక్తకు వచ్చునని, శంకరకనాయకుగారు గ్రహించుటమేలు. మాతృభాషలో నేర్పిన విద్య, విజాతీయినను జీర్ణ మగుట దర్శనము. అది ఎన్నడును ఎరువు దెచ్చుకొనిన యెం కారమువలె నలిచియుండును.

విప్లునివారణ

ఒట్టి నగరమునంద, హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగసమస్యను, శాసనసభల సమస్యను పరిష్కరించుటకు నాయకులు తమ శక్తినంతయు వినియోగించుచున్నారు. హిందూ నాయకులును, మహమ్మదీయనాయకులును ముఖముఖి ఉభయ సంఘముల సఖ్యత గూర్చి చర్చించుకొనుటవలన, ఎక్కుడు లాభము గలిగినది. పెక్కుసందియములు తొలగిపోయినవి. వైషమ్యభావము లంతరించినవి. నాయకుల సమావేశమునందు జేయబడిన సూచనల గూర్చి విచారించుటకు, ఉపసంఘ మొకటి ఏర్పాటు జేయబడినది. వీరి రిపోర్టు కాంగ్రెసులో విచారించబడినది. హిందూ స్వరక్షణసంఘము మహమ్మదీయులపై దాడి వెడలుట కుద్దేశింపబడలేదని, మాలవ్యాగారు తెలియజెప్పిరి మహమ్మదీయుల యనుమానమును పోగొట్టుటకు, వారిని గూడ నిరక్షణసంఘములలో సభ్యులుగ జేర్చుకొనుటకు మాలవ్యాగారంగీకరించిరి. ఇట్టిసంఘము లికమీద జాతీయసంఘము లగును. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కలహము లంకరించునని దెలిసినపుడు, వానిని నివారించుటకు హిందూనాయకులును మహమ్మదీయ నాయకులును వెడలవలయునని యంగీకరింపబడెను. ఇంకను హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమును పెంచుమార్గము లన్వేషింపబడుచున్నవి. కాని, కాగితముపై నెన్నితీర్మానముల గావించినను, హృదయము మారనిది లాభ ముండదని, మహమ్మదాలీగారు దెలిపిన సంగతి సత్యము. ఉభయసంఘములవారును సోదర భావము జూపినగాని, యీ సమస్య నెలవేటకు. దీని పరిష్కారముపై సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి యాధారపడి యున్నది. హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము గూర్చియు,

శాసనసభల ప్రశ్నగూర్చియు, అనుకూలనిర్ణయము జరుగు గాక యనియు, అసహాయోద్యమము సత్వరాభివృద్ధి గాంచుట కీ నిర్ణయము తోడ్పడు గాక యనియు, మనఃస్ఫూర్తిగ గోరెదము. రేపటిదినము, దేశమున దంతలను వినాయకుని పూజ జరుగును. విఘ్ననివాళికు డగు శ్రీ వినాయకుడు, విఘ్నముల నన్నిటిని పోదోలి భారతీయుల సంకల్పమును సఫలము గావింప బ్రార్థించెదము.

పనిలేనివారి సంఖ్య

ఇంగ్లండులో పనిపాటులు లేనివారి సంఖ్య నానాటికి బెరుగుట గమనింపదగి యున్నది. సెప్టెంబరు మాసారంభమున వీరి సంఖ్య 1223,300 లుండెను. అంతకుపూర్వపు వారమునకన్న 5130 ఎక్కువగ నుండెను. ఇంగ్లండు పరిష్కరింపవలసిన సమస్యలలో నిది ప్రధాన మనుటకు సందియము లేదు. పాశ్చాత్యప్రపంచము, ప్యాక్టరీలతోను, కరి శ్రమలతోను, తులదూగుచున్నను, కార్మికసమస్య పరిష్కారము గాంచలేదు. ధనవంతు ల్లింగును ఎక్కుడు విశ్వర్యమును గడించుచున్నను, కార్మికుని స్థితి చక్కబడకున్నది. యధమానుండి విముక్తులయిన కలుషదు సైనికులకు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు కని జూపలేకున్నారు. వీరికి ఆకలిబాధ తీరు తెలులు? ఆకలిబాధ పెరిగిన కొలదియు, బాల్లి విక్రమ సిద్ధాంతములు వ్యాపించుట కెక్కు డవ కాళము గలదు. పనిలేనివారికి ద్రవ్యార్జనమార్గము జూపుట కనేకసూచనలు గావింపబడెను గాని, అవి ఆచరణలోనికి వచ్చుట లేదు. మరిల వ్యవసాయ మును బాగుజేసినగాని యీ సమస్య పరిష్కారము గాదని లాయడు జార్జిగారు కేక లిడిరి గాని, వీరి యరువులను తక్కుబెట్టువారు లేరయిరి. హిందూ దేశము గూడ పాశ్చాత్యపారిశ్రామిక పద్ధతుల సవలంబించుటవలన, ప్రజల దారిద్ర్యము తీర దని గ్రహించవలెను. కొందరు పార్సీ, గుజరాతీ వర్తకులు ధనవంతు లయినజాలరు. యంత్రకరిశ్రమలు జనసామాన్యమున కెంతవరకు లాభకరముగ నున్న పని కనుగొనవలెను. యూరపునందే వీని యుపయోగము లేకున్నపుడు, హిందూదేశమునందని ఎక్కుడు యుపయోగకరముగ నుండజాలవు. హిందూ దేశమునకు, గృహపరిశ్రమలే ముఖ్యములు. వ్యవసాయమును గృహకరిశ్రమలును హిందూదేశ సాభాగ్యమును పెంపొందింప గలవు. దేశ దుష్టమును బాపగలవు. ప్రజాసామాన్యపు దుర్భరస్థితిని తొలగింపగలవు. పాశ్చాత్యపరిశ్రమల ననుకరించుటవలన, హిందూదేశ మింకను బీదదశలోనికి వచ్చునుగాని, సత్వరాభివృద్ధి గాంచజాలదు.

బ్రాహ్మణకోడూరు గోక్షే జాతీయపాఠశాల

బ్రాహ్మణకోడూరు పట్టణము గాకున్నను, అసహాయోద్యమముపై గాఢాభిమానము జూపుచున్నది. ప్రభుత్వ సహాయమును పొందుచుండేది లోయరు సెండర్ల పాఠశాలను జాతీయపాఠశాలగ మార్చి యుండుటయే, ఇంకకు నిదర్శనము. అనేక మగు యిబ్బండుల మధ్య, పాలకవర్గమువారి పాఠశాలను జయప్రదముగ నిర్వహించుచున్నారు. ఇంతవరకును, ఈ జాతీయపాఠశాలను యితరుల సహాయమును కొరకనే పాలకవర్గమువారు నిర్వహించుచున్నారు. రానురాను పాఠశాలకు వ్యయ మధిక మగుచున్నది. కాళ్ళత మగు భవంతిని నిర్మోహవలసిన యవసరము గలిగినది. సాహితీశాఖ లోపాలు పార్శిశ్రామికశాఖను నెలకొల్పుట యవసర మయినది. ఇందుకు ధన మవసరము. జాతీయ విద్యార్థిమానుల సహాయమున, పాఠశాల

నిర్మాహకు లిప్పుడు గోరుచున్నారు. నిర్మాణకార్యక్రమమునందు జాతీయవిద్య ముఖ్యముగాన, దానిని వ్యాపింపజేయవలసిన బాధ్యత ప్రజలపై నిలచి యున్నది. జాతీయవిద్యను పోషించే పాఠశాలలకు శక్తివంచనలేక తోడ్పడుట దేశాభిమానుల ముఖ్య కర్తవ్యము. బ్రాహ్మణకోడూరు జాతీయ పాఠశాలానిర్మాహకుల విన్నపము నాలించి, వారి కోర్కెను చెల్లింపి, పాఠశాల శాశ్వతోపయోగ కరముగ నుండునటుల జేయుటకు, ఆంధ్రులు చూచుకొన గోరెదము.

ఇక్కడంటాకు

1922-23 సంవత్సరపు ఇక్కడంటాకు రిపోర్టు వెలువడినది. ఇంతకు వెనుకటివత్సరము 149 లక్షల డిమాండుగలదు. నివేదికవత్సరమున 113 లక్షలు మాత్రమే గలదు. సూపరుటాకు 64 లక్షలనుండి 29 లక్షలకు తగ్గిపోయెను. మద్రాసు నగరము నందు మాత్రము ఇక్కడంటాకుక్రింద 28 లక్షల తగ్గుదలయు, సూపరు టాకుక్రింద 14 లక్షల తగ్గుదలయు గన్పట్టెను. ఇందుకు, వాణిజ్యక్షీణత కారణమని సూచింపబడినది. దీనికి అసహాయోద్యమము గూడ తోడయ్యెనని కమిషనరుగారు దెలుపుచున్నారు. అసహాయోద్యమమువలన విదేశ వత్త్రముల డిమాండు తగ్గిపోయెననియు, ఈ తగ్గుదల గుంటూరుజిల్లాలో విశేషముగ గనుపించుచున్నదనియు, కమిషనరుగారు దెలుపుట, గమనింపదగియున్నది. విదేశవత్త్రముల దిగుమతి పూర్తిగ నాగిపోవునటుల జేయుట అసహాయ వాదుల ధర్మమని వేరుగ జెప్పనక్కర లేదు.

స్థానిక వార్తలు

పోస్టు ప్రకటనము:— దక్షిణాఫ్రికాకు కొలం బొమిడుగా బోవు ఓపా మద్రాసు జనరలుపోస్టాఫీసులో 15 వ తేదీ సాయంత్రము 6-25 గంటలకు కట్టివేయబడును.

జగన్నాథ భక్తజనసభ:— సెప్టెంబరు 14 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు పద్మావతివాయి గారు 'ఉపాధినియమ' ను వారిధాకాలక్షేపము గావించెదరు.

మద్రాసు శాసనసభ ఎన్నికలు:— రాబోవు మద్రాసు శాసనసభ ఎన్నికల సంవత్సరము కృష్ణాజిల్లా మహమ్మదీయతర సభ్యత్వ స్థానాలకాల్గిటిగా నోకవాసికి పోటీ జేయుచుంటిని మోకేగం రాజు జమీందారుగారు ఎల్లూరునుండి తిరిగి నంటి.

పుదుకోట నింసానవాసులు:— శాసనసభ సభ్యత్వము:— పుదుకోట సుస్థానాధీశులుగాని, అందరి వాసులుగాని మద్రాసు శాసనసభకు యెన్నోకవడుటకుగాని, నియమించబడుటకుగాని, బ్రిటీషుదేశములో సేంకమాత్రమున అర్హుడు గాకుండ నుండెరిన ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

వీడ్కోలుపు విందు:— రేపు శుక్రవారమునాయాత్రము 4-30 గంటలకు శ్రీ వెన్నపురాయుళ్ళవ కళాశాలపక్షమున కలాకాలోపాధ్యాయులకు దాక్షర్య వై. శ్రీనివాసరావు గారు అమెరికాదేశము వెళ్లుసంబంధమున వీడ్కోలుపువిందు జరుపబడును.

శ్రీసంగీతశాల - గోక్షేహాలులో గానసభ:— రేపు (14 వ తేదీ శుక్రవారము బహుముఖతార్కి) సాయంత్రము 4 1/2 గంటలకు జార్జిటవును ఆస్టోరియనువిధి గోక్షేహాలులో మురళీగాము పాటకచేరి జరుగను. శ్రీ యరులు:— బల్లడం సంతకరావు గారు - మురళి గోవిందసామిశ్వర్ గారు తిరుయవాపల్లి - ఓడేలు ఆఘంబయి పిళ్ళగారు కుంభకోణం - మృదంగం పీఠామయ్యగారు జాతీయతరం - మోర్రింగు

దేశీయ వైద్యము: ఒక బహిరంగ సభ:—

మద్రాసు మహావిద్యాలయమున, ఆపరేషన్ 14 వ తేదీ కు, కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి 46 బహిరంగము (తిరువల్లూరు) దేశీయ వైద్య కర్తలు (తమిళనాడు) ముఖ్యమంత్రి ప్రాధికారమును కలిగియున్న విషయమును గుర్తు చేసినట్లు చెప్పినది. రాజా బాబు యు. రామారావు గారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

కన్నడవరదల సహాయనిధి:— ఈనెల 4 వ తేదీ

లం రాజాగారు 800 రూపాయల విరాళము వసూలించియు, దేశీయ శ్రీమంత్రి 7 వ తేదీ సభలో మహారాజుగారు అధ్యక్షత వహించి శ్రీమంత్రి పార్వతిమ్మమ్మగారి ద్వారా 178.6-7 రూపాయలు కచ్చెరచియు కార్యదర్శి తెలుపుచున్నారు.

ఈనెల సభయందు తేదీలు గా. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారి యాచార్యులయొద్దనుండి ప్రపంచము వ్యాపకమునకు 14 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు సాందర్భమునాలో 'వర్తమాన' నామమున అంకితము ప్రకటించెదరు.

శ్రీ శ్రీ మం ది ర స భ

8 వ నెల 1 మహాశ్రీమంత్రి యొద్దనుండి

కన్నడ వైద్యమునకు తరచుగా అధ్యక్షత వహించి 91 వ సంవత్సరము శ్రీశ్రీమంత్రియందు 1923 వ సంవత్సరము 14 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి ఆచార్యుల పట్టికను సీతాకల్యాణము జరుగ జరుగును. శ్రీశ్రీమంత్రి 15 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 16 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 17 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 18 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 19 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 20 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 21 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 22 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 23 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 24 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 25 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 26 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 27 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 28 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 29 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 30 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును.

సన్నికలు: బ్రాహ్మణేతరులు:— కన్నడ వైద్య

సంఘమునామమున కన్న సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి ఆచార్యుల పట్టికను సీతాకల్యాణము జరుగ జరుగును. శ్రీశ్రీమంత్రి 15 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 16 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 17 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 18 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 19 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 20 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 21 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 22 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 23 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 24 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 25 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 26 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 27 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 28 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 29 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 30 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును.

యస్. జి. రామారావు మొదలగువారు, మొదలగువారు, కన్నడ వైద్యము గావించుచు, కన్నడ వైద్యమునకు చీలిక గలవారు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి ఆచార్యుల పట్టికను సీతాకల్యాణము జరుగ జరుగును. శ్రీశ్రీమంత్రి 15 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 16 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 17 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 18 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 19 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 20 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 21 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 22 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 23 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 24 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 25 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 26 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 27 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 28 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 29 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును. 30 వ తేదీ కు కార్యకర్తల సామగ్రియు 5-30 గంటలకు శ్రీమంత్రి కల్యాణము జరుగ జరుగును.

వి. కల్యాణం శ్రీమంత్రిగారు తయిద్రులకర్తవ్యమున బలవరమున పాత ఇంటియను లింగము పైదేవును సభలో నెవరో కొందరు సభ్యులు మూత్ర ముండగా ౮. ౪౫ టి. వరద రామారావుగారిని 4 వ అధ్యక్షిని నియమించిని చెప్పి యెన్నికరావలె సర్. పి. టి. చెట్టిగారి యాదేశమున కనుగొన గావలె.

రాజగోపాల నాయుడు ఒక కార్యకర్తను మాటాడుచు, అధ్యక్షులను నివారించుట తుదకును తుదకునీడే భయము చేపారవని చెప్పెను.

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

పై ఎం. ఏ. ఏ

The Madras Young men's Andhra Association Y.M. A. A.

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

చెన్నపురి ఆంధ్రయువజన సంఘము

ఆలిమ్పిక్ వ్యాయామములు

భారతదేశము పాల్గొనుట

రాగల ఆలిమ్పిక్ వ్యాయామక్రమము భారతదేశము

పాల్గొనుటకు చేయుటకు నిన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు

యూదు పెనియెనుందు ఒక సభ జరిగెను. సభకు సమావేశమై

మండి కచ్చెరయిందీ అంతర్జాతీయ ఆలిమ్పిక్ క్రీడాకర్తల

నిధియు దాక్షత మహారాజుగారును హాజరై. గా. వ్యా

కూట్టు ప్రాటరుగారు హాజరై.

అగ్రాధికారి క్రమమున ఆలిమ్పిక్ వ్యాయామము

విస్తాటును వివరించి, ఈసభకు గవర్నరు రాజారావుదీ.

రాగల ఆలిమ్పిక్ వ్యాయామ క్రీడల సంవత్సరము భారతదేశ

మునకు భాగమునకు పైర్వాటుచేయుటకు నిన్నటిసభ యుద్ద

కింపబడెను. ఈక్రీడల వ్యాయామగర్వమున జరుగును ఈసభకు

డిల్లీకి ఈ రాజధాని నుండి సమర్థులైన వారిని

డిల్లీకి బంపిన ఇతరరాష్ట్రములవారిలో పోటీలు పెట్టుకొని వారి

ని తయారుచేయుటకు వీలుండును. వారిలో అరిజోనావారు వ్యా

రిమనకు బంపబడుదురు గట్టిపాద ఇండలకు క్రయత్నింతురని

అభ్యుదయ తలంచి గవర్నరు వ్రాసిన యాక్రీడియము తరమును

చదివెను.

గవర్నరు సానుభూతి

“మీరు అభ్యుదయ వహించుచు సభలో నాకు పూ

రదల పూర్వక మగు సానుభూతి గలదు నేను

అసభకు రాజాలనంబులకు చింతించుచున్నాను. మనరాష్ట్రము

లోనివారు సమర్థులు ఇతరరాష్ట్రములవారిలో పోటీలు పెట్టు

కొని అందు పేరుపొందవారిని ఆలిమ్పిక్ వ్యాయామములకు

బంతుక ద్వేషము మిక్కిలి కొనియాడవలసి. ఆయుధ్యమును

కందరును ప్రోత్సహించు చేయవలగును. నేను ప్రారంభమునండి

యొ ఇట్టియధ్యక్షములను వార్షికులనుండు వాడ నగు

టబే, ఎల్లరును పినిని జయప్రదము గా

నింతురని తలచుచున్నాను”

విద్యాభ్యాస ద్వైత్యుల టి. లిటిల్ హాయిస్ గారును

సభకురాజాలక సానుభూతి తెలుపుచు వ్రాసినయుత్తరమువాద

అభ్యుదయచే నడచుచుండెను.

కార్యక్రమము

దాక్షిణ్య హారము గా భారతదేశము వివిధముగ పాల్గొన

దగునోవివరించుదు గవర్నరు సానుభూతికి సంకీర్తించుచు ఈవిధ

ముగ చెప్పిరి. భారతదేశము తనకీర్తిపరచుటకు ఈవిధముగ

1924 వ సంవత్సరమున మంచి యవకాశము లభించును. అఖిల

భారతదేశ వ్యాయామ సమర్థుల సభ రాగల ఫిబ్రవరి మాసము

నందు ఢిల్లీనగరమున జరిగెను. అందు పోటీలలో మొదటిస్థాన

ము వహించెడి ఎనిమిదిమంది వరింపుచుదురు. వీరు వ్యాయామ

న గర్వమునకు లంప బడు వారిలో గూడ బంప

బడుదురు. ఇందులకు రాష్ట్రీయ సంఘములక

సహకారము. వీనినిబట్టి దేశమునకంతకును ఒక సంఘ మనసర జగును

భారతదేశీయ లెల్లరును తమకీర్తిని ప్రదర్శించుటకు వీనియందు

క్రతవ్యుత్సాహి దేశమునకు కీర్తిని సంపాదించవలెనని నామారము

గారు కోరిరి. అంతట తగినవి గట్టులను చేయుటకు ఒకయుభ

సంఘ మేర్పాటుచేయబడెను పోషకుడు: గవర్నరుగారు అభ్య

త్తుడు గా. వ్యా కూట్టుప్రాటరు. ఉపాధ్యక్షులు గా. సి. పి.

రామస్వామి అయ్యగారు, ఆర్. లిటిల్ హాయిస్ గారు

సంఘము: ఎన్. వి. రామస్వామి మొదలగువారు, వి. వి. శ్రీనివా

సత్యయ్యగారు, ఎం. సి. టి. ముత్తయ్యచెట్టిగారు పి. సంబంధం

మొదలగువారు, ఆర్. ఎం. స్టాకం, క్యాపెన్ లాఫర్, ఈ. కే. గో

విదస్వామి, వి. గజేంద్రం, కే. ఆదిత్య గారు — కార్యదర్శి

హెచ్. సి. బతుగూడు, అభ్యుదయకి కందనముల నర్సిండుతో

సభ ముగిసెను.

ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తు

తునిలో అక్టోబరునెల 13, 14, తేదీల జరుగును

శ్రీవిక్రమదేవవర్మబహద్దరుగారు రధ్యక్షతవహించురు

“ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు వ్యాకరణ కావ్యకౌశ్యక సభ

తునిలో రాబోవు అక్టోబరునెల 13, 14, తేదీల యందు జరు

గును. ముగిసె. శ్రీ విక్రమ దేవవర్మ బహద్దరుగారు సభ

కార్యకర్తలను వహించురు.”

క్రొత్తపల్లి సూర్యారావు,

తునెనకు.

విదేశ వార్తలు

జపాను భూకంపము

భూకంపము గురించిన వార్తలు

భూకంపము ప్రభుత్వములు

టోక్యో, సెప్టెంబరు 11:— భూకంపమువల్ల కష్టము కలిగిన పాలిసీద్వారకు సంపూర్ణముగా పాలిసీ మొత్తములను ఇప్పుడుకు జపాను ప్రభుత్వము కంపెనీలవారు తీర్చిదిద్దిరి.

అధిక పరిశీలనలు వివరముగా పరిశీలించబడుచున్నందున 1800 మిలియను యెన్నులు ఆదాయముగ ఇవ్వబడుచున్నది. బాంకీలు జపాను ప్రభుత్వమువారి కోరికవి. వ్యాపారము క్రమముగా పునరుద్ధరణ చేయుటకు ఏర్పాటులు చేయబడినవి. భూకంపమువలన నష్టము కలిగిన ప్రదేశములకు విద్యుత్తు ఆవరణ పద్ధతులు అధికముగ దిగుమతి కాబడుచున్నవి.

వార్తాపత్రికలు ఆంధ్రావారము ప్రకటించబడుచున్నవి. జపానువల్ల ప్రపంచమునందు సాహజురీ చూపించుటకు కృత జ్ఞతన ప్రకటించుచు ప్రతికూల సంపాదకీయవ్యాసములు ప్రాయముచున్నవి.

జపాను సెప్టెంబరు 11:—టోక్యోలో ఇటీవల భూకంపము జరిగిన భూములకు నిలచియున్నవి. ఈ భవనమునందు వస్తువులు లేనివారు విదేశములు ఉంచబడిరి. సైనికులు ఈ భవనమును స్వాధీనముగానుచు, వస్తువులు లేక ఈ భవనమునందున్న వారు స్త్రీమగద్వారా కోలునగరమునకు పంపబడిరి. టోక్యోలో విదేశముల సంఖ్య అతిస్వల్పముగ నున్నది అమెరికా రాయబారి కుటుంబముతో సహా, బ్రిటిషు రాయబారవర్గములో కొందరు ఇటీవల చూడబడినందున్నారు.

అమెరికా విరాళము

వాషింగ్టను, సెప్టెంబరు 11:—జపానువారికి సహాయ మంపుటకై ఒకేసారి స్థాపించుచు 5 మిలియను డాలరుల కా కలయునని అమెరికా ప్రెసిడెంటు కూలిడ్జు గారు ప్రకటించియుండిరి. ఇతరవర్గ 4 మిలియనుల డాలర్లు విరాళములు నిధికి పంపబడినవి.

వాషింగ్టను, సెప్టెంబరు 12:—ప్రెసిడెంటు కూలిడ్జు గారు కోరిన 5 మిలియనుల డాలర్లు విరాళములు నిధికి చేరినవి. ఇంకను విరాళములు పంపబడుచున్నవి. వేలకొలది టన్నుల గృహనిర్మాణ కార్యములను ప్రభుత్వము ఆహారపదార్థములతో 9 కెడ్జికాను స్త్రీమగలను అమెరికానుండి జపానుకు త్వరలో పంపుటకు ఏర్పాటులు చేయబడుచున్నవి.

అస్ట్రేలియావారి సానుభూతి

మెల్బోర్ను, సెప్టెంబరు 11:—జపానువారికి సహాయ మంపుటకై అన్ని నగరములందును మేజర్లు సహాయ నిధులను స్థాపించివారు. పాతకాల విద్యార్థులు నిధులకు విరాళములను వసూలుచేయుచున్నారు.

భూకంపము గురించిన వార్తలు

హాల్ లేఫుల అనుభవములు

హాంగ్ కాంగ్, సెప్టెంబరు 9:—“ఏంజెను ఆఫ్ అస్ట్రేలియా” స్త్రీమగలో యోకహామ నుండి వచ్చిన హాల్ లేఫులు ఈ గొప్ప భూకంపమునకు సంబంధించిన భూగర్భవరములను తెలుపుచున్నది. శనివారము ఉదయము ఎరిపరులు వారు చూచుకొని కార్యాలయమును కదిలిపోవుచుండగా ప్రకాయ గర్భమువల్ల గొప్పస్థిని నశపరచెను. భూమి నాలుగైదు అడుగులు పైకి ఉలికి పుకలగెను.

ఇంక నూర్గులై భవనములు కూలిపోయెను. భూకంపమువల్ల భూమి అడుగులు భవనములు కిరియడై నేలకూలుట చూడగ భగ్నమైన నగరము తుపాను సురుడు ముసందు సమాద్రముందు విధమున కనపించెను.

నేలకూలుచున్న గృహములనుండి గృహములు వెలుపలికి కరుగిడ ప్రయత్నించెను. కాని ఏమిలాభము ఎచ్చటచూచిన ననుభవములు కూలిపోవుచుండెను. నడిచుటకు మార్గములేకుండెను.

అగ్ని జ్వాలలు

హీతోపాటు నిప్పులు అంటుకొనెను. గాలి వాగుగ వీచుచుండుటచే అగ్ని జ్వాలలు కిక్కిరింప వ్యాపింప ప్రారంభించెను. ఆకాశమునందు పొగచేరెన్నులది చూచిపడి పోయెను.

హీతోపాటు కెడ్డపటికాంత లెగ వెలుగకావలయుండెను. పొరుగునొకరినొకరిని పోవుటకునాడ నిలబడెను. మాం

హీతుచికాటు దాటి కనాలు వెలుపలున్న ప్రదేశమునకు పొరుగు పెద్దనలదిరి గాని అగ్ని జ్వాలలు కనాలునకూడ దాటి ఆ ప్రదేశమును కూడ పశురాముపీడి గావించుచుండెను.

ఇందులో కొన్ని కిరసనాలులు టాంకులవలె కుండుట ప్రారంభించెను. ఎటు పోవుటకు మార్గము లేక పోయెను. బ్రిటిషుమార్గ కనాలును దాటుటకు కొందరు ప్రయత్నించెను. మార్గమున వీరుండ కిరసనాలులు టాంకులయందు తగులబడిన మానే జ్వాలలు బ్రిటిషు ప్రాకారము. క్రిందమహాకవాచము చట్టు అగ్ని జ్వాలలు. బ్రిటిషుమార్గ నన్నవారు నలమలమాడిపోయెను. కొందరు పిచ్చిపట్టినవారిరల నీటియందు దుమికి మరచిందిరి. కనాలునందు తేలిక మృత్యు శేషములనుంఖ్య లెక్కలేకుండునెను.

నగరము నుండిపోవుచుండెను మరల తిరుగెను సహింపలేక కలుపురు సమాద్రములని కరిగెరి.

ఎంజెను ఆఫ్ అస్ట్రేలియా స్త్రీమగలో పోవుచున్నవారిని సాగంపుటకై ఇంగ్లీషువారు కొందరు హాగ్నరగడ్డ చేరి. అప్పుడువారి సమీపమునందున్న హాగ్నరగడ్డకాంతా పరిశీలించెను. సమీపముననున్న సమాద్రములో పడిరి. స్త్రీమగనందరి వారికలు వారినిపించెను.

కిరసనాలులు టాంకులు ముండుట

భూకంపము ప్రారంభము కాగానే యోకహామ నుండి పరిగెను సమీపమున నున్న పెద్ద కిరసనాలులు టాంకులు పగిలెను. ఎన్నో మిలియనుల కన్నులు నా నగరమునందలియు పారుచుండెను. నగరమునకు నిప్పులు అంటుకొని ఈ పావుచున్న మా నెకూడ అంటుకొని ఎచ్చటచూచినను అగ్ని జ్వాలలు దట్ట మగుటకా కనపడెను.

నెపి కార్యాలయము గోడలు కలకాలము. 5000 మంది ప్రెసిడెంట్ భవన స్వాధీనమైనవి. అందులో కొందరు నకు యెముచాలిలైచేయ ప్రారంభించెను. కాని పానులలో కొందరు రక్షణభటులై ఈయన గొడవ బంధించితరులకు విధించుచుండెరి.

భూకంపమువలన అమెరికావారి వైద్యకాలయొకటి సంపూర్ణముగా క్షయమైపడినదియు, మరియొకటి సమాధులు ఒకటి పూర్తిపెట్టుటకు కేవలము పైకి విరిచేయబడినది విచిత్ర వార్తలు తెలుపబడుచున్నవి.

జర్మనీ సూచనలు

రూరు లెగాదా అంతమొందునా?

బర్లిన్, సెప్టెంబరు 10:—భాగ్యులరైస్ మానుగానినూచనలపై బర్లిన్ నుండు పోరునందు అధికారులు విమర్శముగావించుచున్నారు. ప్రెంచిరాయబారి జర్మను చాన్సలరును విశేషాంగము తిని ఈ సందర్భమున సందర్శించి మాట్లాడినట్లు తెలియుచున్నది. తారము, సెప్టెంబరు 11:—రూరు ప్రదేశమునందు జర్మనీ వారు సంపూర్ణ ఆపదమునందు కాంచెరి పోరునందు అధికారులు ప్రతిబంధము చేసెను.

బర్లిన్, సెప్టెంబరు 11:—ప్రెసిడెంట్ నగర సూచనలు సమీపమున నిరుద్యోగులు కొందరు అల్లరులగావించెరి. పోలీసు వారు అల్లరిని అణచెరి. 6 గురు మరణించెరి, 10 మందికి గాయములు కలిగెను.

అధిక పరిశీలనలు

బర్లిన్, సెప్టెంబరు 11. తమకర్త ఎంత వెండి బంగారము స్త్రాకు యున్నది సెప్టెంబరు 21 వ తేదీనా పోరులందరు తనకు తెలుపబయునని 5 రెస్పెక్టబుల్ లుగారు ఉత్తరువును ప్రకటించెరి.

ఆహారపదార్థములు దొరకకుండుట

లండను, సెప్టెంబరు 11:—ఎన్నువేలది లిగిపోవుటచే జర్మనీవారు వెక్కుబాధల ననుభవించుచున్నారు. రైసులందు వెక్కువెలియూ యందుండు బాంకీలు ప్రతిమంగళవారము చూపుటకుని ప్రకటించుటచే.

ఆహారపదార్థముల వెలుగు అత్యధికముగ వెలిగిపోవుచున్నది. కార్మికుల ఆదాయము ఆహారపదార్థముల వెలుగు పోలింపిన కార్మికులు జీవించుటయే కష్టమని చెప్పకలసియున్నది. అల్లరులు వృద్ధియును నేమో యనుభవము కలుగుచున్నది.

నానాజాతి సమితి కార్యాలయపు సెకటరీయలు బడ్జెటు కాఖ ఖర్చులందు నూటికి 18 వాండ్లను అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాలయపు ఖర్చులలో నూటికి 18 వాండ్లను, ఈ సంవత్సరపు ఖర్చులు కింగ్డం సమీపమున ఇంక ఖర్చులను లెక్కించుటకు వీలులేదని కార్యదర్శి జనరలు ప్రకటించుటకు ప్రకటించెరి.

ఇటలీ-గ్రీసు

కార్పును ఇటలీవారు వదలెదరా?

లిస్బన్, సెప్టెంబరు 11: ఇటలీ గ్రీసుకాగా సందర్భమును దిరిగరాజీ ఎక్కిభాగము కలుగకూడదని ఇంగ్లీషువారలు కోరుచున్నారు. పరిశీలన లిట్లు వివరముగా మారునట్లు మిసోజానిగురు ప్రవర్తి పోని అధికారులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కార్పును వదులునదియై ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు తమ ఉద్దేశమును ఇంకను తెలుపలేదు. అందుచే రాయబారుల గర్భ 116 తేదీ జరుగలేదు 12 వ తేదీని రాయబారుల సభకుగను అప్పటికి ఇటలీవీరులు ఈ విషయమై తమ ఉద్దేశములను తెలిపెదరని ఈ హింపబడుచున్నది.

రాయబారుల నిష్పత్తుల నకుసరిచి విక్రమదరి నావలకు గారములు జనప్రభుత్వ ఏర్పాటు లాగుటకు మిత్రమదలి నావలు ఏదేని గ్రీసునకు వచ్చునో తెలుపబయునని గ్రీసు ప్రభుత్వమువారు రాయబారుల మహాసభవారిని కోరిరి.

నానాజాతి సమితి ప్రశంసించబడుట

లండను, సెప్టెంబరు 9:—ఇటలీ గ్రీసుకాగా విషయమై రాజకీయ శాస్త్రజ్ఞులు తమ అభిప్రాయములను ప్రకటించుచున్నారు. నానాజాతి సమితిని తిరస్కరించువారు, నానాజాతి సమితిని ఇటలీవారు సంపూర్ణముగా తిరస్కరించుటయు రాయబారుల మహాసభ నిర్ణయములను ఇటలీవారు అంగీకరించుటయు సమీప వలసిన విషయములను ఎత్తిమార్చుచున్నారు. నానాజాతి సమితి కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు, రాయబారులు ప్రకటించిన వరకులకు చిత్తు తయారుచేసెరినను ఈ రాజకీయము నానాజాతి సమితి కార్యనిర్వాహకసంఘము వారే కారకలగును ప్రతిపక్షము తెలుపుచున్నది.

ఇంగ్లాండునందుకూడ ఇటలీ భేదాభిప్రాయములు గుని. బ్రిటిషువారు నానాజాతి సమితిపై అతివ్యక్తముగా పోషించుచున కంకణము కల్లుకొనకుండెడి ఇప్పటికి సభ్యులలో పాక్షికమంతయు మహాసంగ్రామము జ్వాలలకు లాబడియుండెడిదని కష్టము సెసిలీ బెల్ ఫులు మిగులు అభిప్రాయ పడుచున్నారు. గ్రీసుకు తోడ్పడవల మనన బ్రిటిషువారి ఉద్దేశము కాదనియు, యుద్ధము జరగకూడదని బ్రిటిషువారి ఉద్దేశ మని ఇటలీగ హించవలయునని వారు వారిందుచున్నారు.

ఇంగ్లాండు మంత్రిగ్రహువారు ఈ సందర్భమున మనకరుమారుగ ప్రకర్తించి ఇటలీ ఇంగ్లాండు సైన్యమునకు ఆకంకములు కలుగజేసిని ప్రతికక్షములు పలుకుచున్నారు. ప్రాప్తనకు ఇంగ్లాండునకును రూరునకును భేదాభిప్రాయములు ప్రబలుచున్నవి. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఇటలీవారిని ప్రాప్తనవారికి వరస్పదమైతి ఇరువురును ఇంగ్లాండుపట్ల భేదము వృద్ధిచెందు నేమోయని భయపడవలసి యున్నది అనికొందరు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

నానాజాతి సమితి కార్యాలయము జీతములను కింగ్డంమకు అతీపించుచు పోర్టు మత్తుకును నానాజాతి సభ తీర్మానములు గావించెరి.

పాలెస్టైను పరిపాలనము

హు సే ను గారి సలహాలు

లండను, సెప్టెంబరు 11: హెడజురాజును హు సే ను గారు పాలెస్టైనును జాతీయ ప్రభుత్వము స్థాపించబడవలయునని బ్రిటిషువారిని కోరుటకు దాక్టరు జేయిలు అజీజుగారిని ఇంగ్లాండుకుపంపెను. వారు ఇంగ్లాండునందు ప్రభుత్వకర్మలతో కనీ ఈ విషయమై మాట్లాడుచున్నారు. త్వరలో ఈ సమస్య త్వస్తిరమును పరిష్కరింప కడగదని దాక్టరు జేయిలు అజీజు గారు రూపుర ప్రతినిధితో తెలిపెరి.

నిరుద్యోగుల సంఘు అధికమగుట

సెప్టెంబరు మొదలుతేదీకి ఇంగ్లాండులో 1288800 మంది పోలు ఎట్టి పనులులేకయుండిరి. కదలిక వారముకన్న 5,80 నిరుద్యోగుల సంఖ్య అధికమయ్యెను. వీరు కాక 72 800 మంది ఏవోకొంటి నిల్వకాలము పనిచేయించు దిరని లేరు మిస్మిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

ఇంగ్లాండునందలి లండను కమర్షియలు కార్పులను కంపెనీ వైక్తరు సమాజమై వాలంటరీ లిక్విడేషను అంగీకరించి, ఒక పాను విషయకల పేర్లు కొన్ని పెన్నిలకు పేరు మార్చుటకును వికయమునకు సిద్ధమగుచున్నది.

ఇరిగేషను పంచాయతలు

బల్లారిజిల్లా కాలనలు

బల్లారి జిల్లాలో కుంజగ్రామాలయధికారమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు కొన్నియేర్పాట్లతో కలయచున్నారు. రెవిన్యూకాళవారి యాధీనమున కాలనలని జరిగినప్పుడు వారు తమకుంటున్న తాత్కాలికముగా పట్టికవచ్చు కాళవారికిచ్చి నిజమైన పారిశుధ్యకారమునందుకుంటే ఖాయపరచిరి. పట్టిక వచ్చు కాళవారి యాధీనమున గూడ సంస్కృతిగ్రామాల లేదు. అందులకనేక కారణములలో నీదికని చెందు:— (1) రైతుల సహాయము లేకపోవుట (2) నిర్బంధి నిష్పాదించిన ద్వంద్వాధికారము, ప్రకృతమైన ఫిర్యాదులనేకము వచ్చుటచే కలకత్తరుగారు తమ కళలు గావించిరి అందుచే డడ దానికి నూకరింపించిరి ఇంజనీరుగార, రెవిన్యూ డివిజను లాఫీసుగారు, శ్రీ. ఎ. రంగనాథ మొదలియారు, ఎమ్. ఎల్. సి. గారు విచ్చేసిరి. కొన్ని కాలములయిన ఇరిగేషను పంచాయతీల యాధీనమున నుంచి మాడవలెనని నిశ్చయించిరి. కలకత్తరుగారు, నూకరింపించిరి డివిజను ఇంజనీరుగారితో సలహాజేసి, హోస్పెట్టు తాలూకాలోని రెల్లాకాలనను, నీరుగుళ్ళుతాలూకాలోని దెసమారుకాలనను అట్టపరిష్కారము నిచ్చుటకు నిశ్చయించిరి. ఈరెండు కాలనలను మూడేడ్లకు మౌక్తము పంచాయతీలయాధీనమున నుంచి మాడవలసినదని రెవిన్యూబోర్డువారు నిశ్చయించిరి. (ప్రభుత్వమువా తీకిపాన్సు వామోడిచిరి.

(2) కాలనలకు ఖర్చులకు గావలసిన గ్రాంటులను రెవిన్యూబోర్డుచేయుదురు. చెల్లింపవలసిన మొత్తములు పట్టిక వచ్చుకాళవారికి చెల్లించవలెను.

(3) బల్లారి కలకత్తరుగారు రెవిన్యూ బోర్డువారిద్వారా మెసెలలోగాని, లేక జూరు మెసెలలోగాని యొక పార్శ్వక నిశ్చయము బంపుచుండవలెను. నిశ్చయించు నీటి పంపకము జరుగు విధానమును గూర్చి ప్రాయశః, నూకరింపవలెనని నిశ్చయించుచు చెలియజేయువలెను.

(4) పంచాయతీల నిబంధనలు, బాధ్యతలు గూర్చి ప్రభుత్వమువారి సమ్మతిని దెబ్బచు యాదికలకు ప్రకటించుచున్నాము.

(5) తేలికైన బల్లారి కలకత్తరుగారు యితర కాలనలకు నూకరింపవలసిన సహకారములకు కనకాక్షి మునిగొరి. ఇట్టివి ప్రభుత్వమును కొరక భాగ్యముగానందును.

ఇరిగేషను పంచాయతీల నిబంధనలు, బాధ్యతలు, విధులు.

భూములకుల రైతులుగాని సాగుచేయు చున్నవారు గాని వారిప్రతిభులుగాని యెన్నుకొనట కర్తలు.

2. రెవిన్యూ డివిజను లాఫీసుల పంచాయతీ వార్ల నెన్నుకొనటకు కళను యేర్పరచెదరు. పంచాయతీవార్లు విడుదలకి అట్టికర యుండరాదు. కాలనలను సహకారించుచున్న ప్రతిగామమున కొక ప్రతినిధి పంచాయతీలో నుండవలెను. మొదటికథలో నెన్నుకొనటకు వచ్చివారే పంచాయతీవార్ల అర్హతనుగూర్చి విచారించును.

3. పంచాయతీ సభ్యులు మూడేడ్లవరకు పుండవచ్చును. కాని డివిజనులాఫీసుగారి యధ్యక్షత క్రిందజరుగు వార్షిక సమావేశమునందు, ఎన్నుకొనవారెవరైన నీటి నీరాకని నియమించుకొన వచ్చును.

4. పంచాయతీజూరే ఆపంచాయతీ అధ్యక్షు నెన్నుకొనెదరు.

5. పంచాయతీసభకు అధ్యక్షుడు 2 నెలల కొకపర్యాయమైన జరుగవలెను.

6. పంచాయతీకి నీరు పంపకమున దధికారము గలదు.

7. అన్ని చిన్న కాలనలకుమీద పంచాయతీ యాధీనమునందును. రివిజనుయందును నురామకు సమయమునందును ప్రభుత్వమువారికి కాలనలు మూకరించుటకు వాడ్కి గలదు.

8. 1 అడుగునడిచి తీయుట 2 నీటికొరకు దరఖాస్తులను ముఖ్యమంత్రియకు, 3 సాధారణపు సమావేశములు, పంచాయతీ జేయుచుందురు.

9. నిర్బంధియైన యధికారము కలవాటిలకుండను. వచ్చులను వేయుటకు, తీసివేయుటకు, తీసివేయుటకు, తీరములిచ్చుటకు రెవిన్యూకాళవారికి అధికారము కలదు.

10. తుదికుర సమమొత్తములు పంచాయతీవారి యాధీనమున నుండును.

వృత్తి సంఘములు

X మ్య ఫా న ము

రంగనాయకులు-(ఆక్సుఫర్డు)

క్రిందటి "వృత్తి సంఘము" నందు, వృత్తిసంఘములు ఎట్లు స్వరాజ్యపాదనకు, హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యులను, తోడ్పడునో చూచితిమి. అందువలన, "వృత్తిసంఘములు" నెలకొల్పటకలన, స్వరాజ్యపాదనకు గాని హిందూ మహమ్మదీయ మత్యేకనయనకు గాని, ఏవిధమున కన్వయము కలగజాలదని విశేషముచున్నది.

ప్రస్తుతమీ "వృత్తి సంఘములు" నెట్లు స్థాపించవలయునో యాలోచించుట. ఏలకలక జూరీలు, దాని సహజస్వభావము, దాని పదవికి అంతయు అద్దాని గమ్యాద్యేము వనుకరించి, ఏర్పాటుచే యిచ్చునని తోచును. మన "తాలూకా బోర్డు"ను తీసికొనుచు, ఆ "బోర్డు" ద్వారా, ఆయాతాలూకాయందు గల, రోడ్లకు బాగుచేయుటకు, పాఠశాలల వృద్ధి జేసి విద్యావ్యాప్తిచేయుట, కాలనలు వందల లాదిగాగల సౌకర్యముల కల్పించుట మనకన్వయము. వైగా ఆసంస్థలందు పనిచేయువారిద్వారా, ప్రజలను, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము, బాధ్యత, కార్యకూలత్వము, కలగు నని నానమ్మకము.

ఇట్టియొకేద్యముల "తాలూకాబోర్డు"ను చెట్టివారు సభ్యులుగ నుండవలయునో ఆసభ్యుల నెవ్వరెన్నుకొనవలయునో తాలూకాయందు నిరసించువారికి, అచ్చటి విషయములను ముచ్చగా తెలియును గనుకన, "తాలూకా బోర్డును" (ప్రజలయధీనమునందుంచుటకు, తాలూకాపరిషత్తు ముచ్చక్తి కల్పించుచు గనుకన, తాలూకాప్రజలందరు, తాలూకాబోర్డుసభ్యులను, ఎన్నుకొనవలయుననియు, ఆసభ్యులైననే తాలూకాబోర్డు పనులు అధికారమునందుటకు మేలనియు తలంచుచున్నాము.

అటులే, మన "వృత్తిసంఘములు" గూర్చి విచారించవలయు. వీరి గమ్యస్థాన మెద్ది? వీరివలన మన మేయేపథముల నందగోరుచున్నారనె, ఆయాపథముల, ముఖ్యోపసభ్యుల ద్వారా నుపాదించవలసినా? కానివో, ఆ "సభ్యులు" సంకల్పించి "వృత్తిసంఘము" నెట్లు స్థాపించవలయునో ఆను ప్రశ్నలను, మన మిప్పుడు పరిశీలింపి, నిర్ధారించవలయును!

వీరి గమ్యస్థాన మెద్ది?

ఈ ప్రశ్నకు సమాధానమును ఇచ్చుటకు ముందు, కొన్ని విషయములు చూచుటవలెను. అంకి, "సమాధానము"యలకనగ, కన్పట్టును. "వృత్తిసంఘము" కరికమును తీసికొనుచు. సారీలు, పద్మసారీలు, జహామ్యదీయులు, మాలవారు ఈప్రతిభులందు పనిచేయుచున్నారు. వీరందరు చేతితోకడిగిన మాటుతోగాని మిల్లులందుండి దిగమతి యైన నూకలో గాని తమతమ యెడ్లందు వృత్తిములచేయుచున్నారు. ఈపనియందు ప్రతిభులనుకును ఇట్టియందున్న వారందరు సాయము చేయుచున్నారు. ఆరనిభాగ్య పనులచేయుచుండవచ్చు. ఇట్టి కంటెలు పడుకునుండవచ్చు. బిడ్డ అన్నమును నీటి, గంజిరీసి, వానితో నూలును తెలికల్పించుచుండవచ్చు. సోదరికని, పరికరములనుండియు, గుంటను కుభముచేయుచు, సహాయము చేయుచుండవచ్చు. ఇటుల గృహమునందుగల వారందరొకేవృత్తియందు సామ్యాలుగా, ఎల్లయెడల, పనిచేయుచున్నారని విదితియు. ఈవృత్తియందు, యధ్యక్షునకు ముందు, 26 లక్షల ప్రజలు, పనిచేయుచుండిరి. సహకారిరాకరబోధ్యముల ద్వారా కల్పనకల్పనలకు, ఈసభ్యు 50 లక్షలకు వచ్చియుండవచ్చు. యూరపుఖండపరిశ్రామి బిల్డింగులకు, ముడతలలోని, బొంబాయి, మదరాసు మిల్లులకల్పనలకు, వీరందరికి, జేదనోపాధి పోనున్నదని మనవారి కెరుకయే! శ్రీకృష్ణాయుధుగాను బిర్రెరా అధికావృత్తిలు వీరందరొకేవృత్తియందు తమవృత్తిని మిల్లులనుపోయిన, అంతిమం విదనుచున్నారు. అట్లాగిమించిచా? మిల్లులందు పనిచేయుచున్నవారిని చూచిచూ! ప్రీపురుషులు పనిచేయుచున్నారు.

1. ఆదుగునయియును నుడ్డి నూడులకై పట్టికవచ్చుకాళవారు చెల్లించిన సంతకృత మొత్తము (5 యేడ్లకు సగటున) 2. సాధారణ మరామతులకు పట్టిక వచ్చుకాళవారు చెల్లించిన సంతకృత మొత్తము (5 యేడ్లకు సగటున) 3. ఆదుగు నుండు పట్టిక నుగూ వచ్చినమొత్తము.

11. తీసికొరకు పంచాయతీ యొక జమాఖర్చుల విచారకటి యుండువలెను.

12. కాలన నూకరింపించెంటు నొకని పంచాయతీ వారు వేతనము నిర్ణయించి నియమించుకొనవచ్చును. అర్హతను అట్టి నెలకు యా 50 మించకండ, రెవిన్యూ డివిజనులాఫీసు వారి యనుమతిని లభింపి వేతన నియమించును.

వారివైరుధ్యమునకు, తక్కువలుగిల దుర్భాగ్యులు వారికి చెల్లింపునది భక్త్యము. వారందరు, స్వాతంత్ర్యరహితమైన నేరములు మిల్లువైగాని జీకనులవైగాని తోనున్న యాలోగ్యవిషయములవైగాని వారి కేమాళము స్వాతంత్ర్యము లేదు. ఈల, "నెయ్యి" మని కొట్టుకుంటోడనే, పాటుగుడుచుచున్న బిడ్డను, అవలగతమున పాలనేసి పరుగెత్తుకొట్టును, చుట్టతాగుచు, బిడ్డకు ఓ, నూలు చెప్పుచున్న బలప మచ్చుకుట్టిపడునెత్తు కల్పముల తాగుచున్న మంచినీటిపాత్రను పదిలిపరుగు లిడుచూయరు, చినిగి పోయిన పరికెటలతోనన్న చాలికలు, నుఖులనియు, సాభాగ్యయుతులనియు, ఎవరు కలంతురు?

జర్మనీదేశమునందు, ప్రాచ్యునందు, ఆమెరికాయందు ఎల్ల "పాశ్చాత్య పారిశ్రామిక వాగరిక బోడిని" జేకములుండవలెనందున అన్వేషించుట, భూమిలేమాలివారై, అనేకవృత్తుల నందుచున్నారు. ఈవృత్తులకల్గోడు, పడకడ, ఆకస్మాత్తుగా "ఉద్యోగరహిత మను"పడకరి, బాధించుచున్నది. కొట్టుకొని ప్రజలు కొన్ని దినములనెది, కొన్ని కల్పనములకరకు, ఉద్యోగరహితమై, జీతభక్తులుల బొందలేక, తమకు మటుంబములతో దంకమునందు, సకలవృత్తులం కల్పలనాచుచున్నారు. మనదేశమునందో, మనసారీల మౌక్తమే మనము విచారించినను, అవకరికడ, కల్పనాచుమందో, తమ పాలములందు, కొంతయుకల్పగము, కలుపులందు, కొరలందు, నూరిపిడికాలమందు, దొరకుచున్నది. కల్పన, అదాయము, గడ్డలనేలనుండియు, కల్పనాచు మాలినుండియు, ఎల్లవృత్తుల వచ్చుచును! కలనపనుచున్నది. ఇటుల సంతకృతమంతయు, నుఖజీరనము, స్వతంత్రవృత్తిని, మన "సారీలు" అనుభవించుచున్నాము. మిగుల వాగ్రత్తతో విచారించిన అట్టివీర ను కల్పించు, నేరకాపిడియందున జీరమునకును, మన "సారీలు" జీరమునకును గలతారతమ్యము చూచుచు. మిల్లులో పనిచేయువారికంటె ఈతడు, తక్కువ నంపాదించవచ్చు. కాని, తనకు కన్వయము తోచినప్పుడు మగ్గుమున కలగలదు. బాలుడేడ్లక. ఇట్టివారు ఇచ్చి సుఖము పొందగలదు. నడుము తీపుకల్పన, బిడ్డ కూర్చొని చురుతుకలగలదు. ఎప్పుడు ఇచ్చుచుతోచిన, ఆమె మునుందు, క్రొత్తతో తమ తమ పనులు, నిర్వర్తించ బయల్పించగలరు. వీనిమీదికి వైగా ప్రధానమైన లాభముకట్టి కలదు. అట్లాగి స్వాతంత్ర్యకీరనము ప్రతి భువారును తన వృత్తియందు, స్వతంత్రకీరనము కల్పి సుఖమునందు తనవృత్తికారకులను కన్వయము కల్పనకు ప్రతిభుమేక యాచాయములను పొందును. ఈస్వతంత్రయొక్క గొప్పతనము, ఇతర కార్మిక జీరమునందు వృత్తిలవారిని వాచివ బాధపడును. ఇంద్రాదునందు రెండుకొట్టి ప్రజలు, భూమి లేక ఇల్లులేక తమకును బాంధవ్యములను అన్వితక తమ యాచాయమునందు లేని స్వాతంత్ర్యము నేరకావృత్తియందు పనిచేయుచు ఆమెనీరసబుద్ధిగి అసంకృప్తితో నున్నారు. మన కుచ్చునలు, కచ్చునలు, బిడ్డ, ఉప్పర, కచ్చు, రెడ్డి, మెలు, బలిజ యానాది ఎటుకలు మొదలగు ప్రతివృత్తి ప్రజలు ఆయా వృత్తుల ననుసరించు, మహమ్మదీయు లిట్టినుఖజీరన మనభవించుచున్నారని విదితియు కాగలదు.

కాన, మనము మన జీతభాగిలల పాపాపాపాభివృద్ధి కోరుచు, మాడవలసిన విషయము తెచ్చి? క్రమమున్న స్వతంత్రకీరనము నుఖజీరనము ప్రతిపనివని మందుకట్టు చేయవలయును. పిదప, ప్రస్తుతము పాశ్చాత్య వాగరికతా ఫలితముల కార్మిక పరికరములను, సాధ్యమునందరొక చురకనగ, చాకగ వృజింకగలు సుస్థలను పుజించుటయు ఆరంభింపియు, ప్రస్తుతపు స్వతంత్రకీరనకీరనముల పనివారియందే వచ్చుటయు ఆయా వృత్తులను బట్టి స్వాతంత్ర్యము, ఆయావృత్తుల కొరకై నిర్బంధించుటయు, కల్పనా తేక సాభాగ్యమును వృద్ధిచేయుచు పాశ్చాత్య కార్మిక సంస్థలను గైకొనుచు పాశ్చాత్య "నేరకా సాంధ్య దాయము" వదిలి, మనదేశపు ఆధ్యాత్మికరక్తి కల్పన సాంఘిక సంస్థల ద్వారా జేయును ప్రభోభివృద్ధికి గొంపోవుట ప్రయస్కము. సారీలు, అనేక గ్రామములందు నెల్లచెడలె యున్నాయి. సారీలు పద్మసారీలు, మాలవారు మహమ్మదీయులని, కలు తెగలుకలపు వీరందరి నెల్లు ఒక్క సంస్థయందు చేర్చగలము. కచ్చు నెలకు రెడ్డి తెలగ కాపు మహమ్మదీయులందరు రైతులైనను సాంఘిక సంకల్పములచేయుచున్నారై, వీరి నెల్లు "కలుపురల లుడ్డిలలు" చేయుట? కంసారి తూర్పు విశ్వబాహ్యులును బంగారుపనివారు వీరందరి నెల్లు ఒక్క తెలగ తెచ్చుట? ప్రభుత్వమునందు తెల్లకట్టు, వృత్తియందున్న, సలమువారందరి ఆర్థికతల మను స సభ్యులు చేస్తుకవిధి అటుల చేయుట సలముసాంధ్యదాయముల మనవారికి చురుకమొక విషయము. "వృత్తిసంఘములు" ఈవిధముగ, అధిక పురోభివృద్ధికి పాశ్చాత్య వాగరికతను గైకొనుచు, అద్దాని "కన్వయము" వదిలుటకు, ఆకస్మాదుని గోచరింపకును. ఈవృత్తిసంఘములనే అత్యవేమక గిల్లు అని, పాశ్చాత్యదేశములందును విచ్చుచున్నారు. పాశ్చాత్యదేశములందును (ప్రజలందరి వృత్తిసంఘముల నేర్పరచగోరుచున్నారు. అధ్యక్షములకును వారికంటె ముఖ్యకీరనకుము "నెలకొట్టు" తెక్కున చురుకన వైగా వానికి పునాదు లిదివోకే ఈ సంఘములకు కలవు;

జూబులు

ప్రథమ బాపట్లతాలూకా రైతు మహాజనసభ

ఈనెల 22 వ తేదీ కనివారము బాపట్లతాలూకా అప్పి కట్టగామమందు రైతుల అభివృద్ధిమార్గముల వేదకు నిమిత్తము రైతుల తాలూకాలోని ప్రతిదెంబుగా రగు శ్రీయుత పాతూరి అప్పయ్య చాడగారి యాధిపత్యముక్రింద "ప్రథమ బాపట్ల తాలూకా రైతుమహాజనసభ" జరుపబడును. సదరుసభ పెట్టు మంది విద్యార్థులకు లగు వారలచే నలంకరింపబడును గాన రైతు సోదరులెల్లరు తప్పక విచ్చేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నాడు.

ఆచంట నాగయ్యచౌదరి,
అధ్యక్ష సంఘాధ్యక్షుడు.

6-వ గోదావరీమండల మహాజనసభ

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్య నిర్వాహక కర్తము వారి తీర్మానకారము 16 వ గోదావరీమండల మహాజనసభ 1928 సెప్టెంబరు 23, 27 తేదీలందు రాజమహేంద్రవరమున జరుపబడును.

గోదావరి మండలమహాజనసభ యిదివరకే జరిగియుం గనలయును. కాని కొన్ని కారణములవలన నిరంతరము ఆగినది. బొంబాయిలో రాజీశ్రీరావును జరిగినట్లు నుండియు కాంగ్రెసు శ్రమితుల కొంతభంగము వాటిల్లుచున్నది పిన్న పెద్ద రైతులకు సామాన్యముగా కొంతనిరుత్సాహము జనించుటవలన జిల్లా మహాజనసభ జరుపబడినవారు ప్రతిపక్షయుటు కట్టినందున జిల్లాలో నున్న కానసభ ప్రతేక వాదులకును బహిష్కార వాదులకును కూడ బొంబాయి రాజీశ్రీరావును రుచింపలేదు. కాని దిల్లీలో ప్రత్యేకవాదియమహాజనసభ జరుగవలె నని నిశ్చయింపబడినదవరకు అసభలో నామోదించుచు తీర్మానమును అయిటాపెట్టుటకు కలతలు ప్రబోధమును జిల్లా మహాజన సభతో ప్రారంభింపవలె నని జిల్లాకాంగ్రెసుకార్యనిర్వాహక కర్త మువారు యేర్పడినారు. జిల్లాలో కానసభవోటులనుబట్టి ధిల్లీ కాంగ్రెసుయొక్క తీర్మానమును యెరులుచున్నవారు గావున మహాజనసభకు ప్రతినిధులు జిల్లా అంతటినండియు వచ్చు నట్లు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమును పనిచేయవలెను. గ్రామము 15 ఒక్క ప్రతినిధి చొక్క రాకవచ్చునని మనము నింధన యేర్పలు చేకొంటిమి. అనగా మొత్తము మీద మహారు 700 మంది ప్రతినిధులు రావలగును.

జిల్లా మహాజనసభయొక్కయొక్కడనే కరుణగా తాలూకా స్థానములతోకూడ ఒక్కొక్కరినను యొకింద తెలిపిన కార్యక్రమము ననుసరించి తాలూకా కళలు జరుపలయునని. జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక కర్తమువారు తీర్మానించి ఉన్నారు. కావున తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులు తమ తాలూకా సంఘములను త్వరలో నుమాచేకొనుచేసి కలయికమునకులు చేయకొరుచున్నాము. వివరములు ప్రత్యేకము తాలూకా కార్య దర్శులకు వ్రాయుచున్నాము.

కార్యక్రమము

గోదావరిజిల్లా మహాజనసభ రాజమహేంద్రవరము

26, 27 సెప్టెంబరు 1928

ఉనితాలూకా మహాజనసభ - ఈనెల 28 సెప్టెంబరు కలసికొని

పితాపురం	పితాపురం 29 సెప్టెంబరు	,,
పెద్దాపురం	పెద్దాపురం 30	,,
కాకినాడ	కాకినాడ 1 అక్టోబరు	,,
రామచంద్రపురం	రామచంద్రపురం 8	,,
కొత్తపేట	కొత్తపేట 4	,,
అమలాపురం	అమలాపురం 5	,,
రాజోలు	రాజోలు 6	,,

మొనలికంటి తిరుమలరావు,

జొన్నలగడ్డ మల్లపరాజు,

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులు.

గుంటూరు ఏజెన్సీ

కాలమానము

ఈసంవత్సరము వర్షము సకాలముగా లేనందున అకు నున్న మలకులమోడి ఎండిపోయినదిగాని యీసమయ కొద్దికన్న ములు మిరియుటకల్ల కొన్ని భూములుమాత్రము ఉమ్మడిచేసి కొనుటకు తగిన ఆధారము కల్గింది. ఇంతవరకును ఎట్టిపంటలను లేక ప్రకలు అల్లము చున్నారు. ఈనీతిలో మృగానుభవం కలదుయొక్క రాతికొట్టికడము ఎడమకుంటుంటుం తెగ

ఎస్తేటు

మామిడిపాదము కైక్యలు. స్త్రీలు. ముమారు 60 ను కత్తిరములనుంచి కరిపాలన యొనర్చుచున్నాడు. ఇంతవరకును

తమల కట్టి యావలను రాసియుక కాపాడుచున్నాడు. వీరికత్త పురుకుడు ప్రత్యేకమున కుప్పిస్తేటును చూచుకొనుటకు వారి మేనేజరువారితో ఈసమయ దయచేసిరి. ఈవనియందానికి వారు బాల్ వడవము ఖర్చుపరచి ప్రజలసౌకర్యార్థము పంటచెలువుల వరమత్త వేయించుచు దానితో సంబంధించిన రావకార్యములను పూనికతో జరిపించుచున్నాడు. ఈ గ్రామకాపురముల శ్రీరావు నుడుంచి తిరుమలాచార్య లయ్యవార్లంగాన ఒక సంస్కృత పాతకాలను స్థాపించి విద్యను కరపించు చున్నాడు. ముమారు 12 మంది కాలం చదివుచున్నాడు

గుంటూరు జిల్లా సంఘము

పంచమాభివృద్ధి

గుంటూరు జిల్లాలో పంచముల అభివృద్ధి కొరకు పాత కాలలను స్థాపించియు వారికి కలగెరగుల ముఖ్యముగా ఖద్దరు కనిలో జీవోపాధి కల్పించియు ఆరోగ్యమును గురించియు బోధచేయుచు పంచముల అభివృద్ధి కై నిరంతరము పాటుకడు పట్టికానికి కొంతవరకు యీ సంఘమువారు భనసహాయము చేయవలచియున్నాడు గాన తెలుగు దరఖాస్తులను పెట్టుకొనుచు పంచములనుగురించి యిదివరకు వారు చేయుచున్నట్టిగాని యింకనుండు చెయ్యవోవునట్టిగాని కనిని తెలుపగోరుచున్నాము.

హిందీ ప్రచారము

గుంటూరు జిల్లాలో గ్రామములందును కట్టలములందును, హిందీపాఠశాలలు స్థాపించి జనులకు హిందీభాషను బోధించు వారికి కావలసినవో యీ సంఘమువారు కొంతవరకు భనసహాయము చేయవలచియున్నాడు. కాన యిదివరకు హిందీపాఠశాలలు పెట్టి కనిచేయుచున్నట్టిగాని ముందు చేయబోవు పట్టికారుగాని యేయేస్థలములలో హిందీ నేర్పుచున్నారో, దినమున కొంత మంది హిందీ కథ్యసించుచున్నారో మొదలగు విషయములను తెలుపుచు దరఖాస్తులను పంపించవలెను.

ఖద్దరు పోకింగు

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ ఖాది ప్రోత్సాహుండి ఖద్దరకత్త్రములు పోషించుటచేసి తీసికొని గ్రామములందును కట్టలములందును పోకింగుచేయువారికి (అనగా అమృతము చేయు వారికి) యిదివరకు నూరు రూపాయల సుదకు అమృతవారికి రూ 1/- లు కమిషన్ యిచ్చుచుంటిమి. ఇప్పుడు సుదకు కమిషన్ గే రూపాయలనుండి రూ 2/- రుం కు అభివృద్ధి చేయబడినది గాన పోకింగు చేయవలచినవారు దరఖాస్తులను పెట్టుకొనుచు ఖద్దరకత్త్రములు తీసుకొనగోరవలెను.

పంచములకు సహాయము

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారు ౧౨ మంది అధ్యక్షాంశులకును 3 గురు కైస్త్రవ అధ్యక్షాంశులకును నెలవారజిల్లా పట్టెపాడులో నున్న కల్యాణకాళికామఠంలో సామాన్యవిద్య, శేత, వడంగము, మొదలగునవి నేర్పించుచు, విద్యార్థులకు నెల ౧ కి రూ ౧౦/- లు కంటకు విద్యార్థి శేతన మిచ్చెనద గాన గుంటూరుజిల్లా నుండి పట్టెపాడు ఆశ్రమములకు పోయి నేర్చుకొన వలంబిన పంచములను కైస్త్రవలను దరఖాస్తులు మాపేర పంపించివో మేము విభాగము చేసి రాష్ట్రపంచములకు పంపెదము. దరఖాస్తులు యీనెల ౧౬ వ తేదీలోపల మా కార్యాలయమునకు చేరవలెను. దరఖాస్తు దారులు ౧౫ వత్సరములకై వయస్సుగలిగి కొంచెము తెనుగు వదుకగుల వారుగా నుండవలెను. కృపహర.

కవుతా వెంకటపటవతిరావు.

నోటిఫికేషన్

ఇది సాధారణముగా తిహావజరితమైనదైనను పిత్తగుణ జనకముగ ఉష్ణాకృతముచేతనే జనించుచుండుటకు తనయ నాచుచున్నాము.

ఇది నోటియందు గలుగునట్టి వ్యాధి. కాలుక, కడదలు అగిలి, మొదలగు ఏభాగమునం ద్రైసనుగాని లేక అన్నిభాగములందుగాని చిన్న చిన్న గుల్లలుగా లేదును. అట్టి గుల్లలు చితికి ఎర్రబాగుచుండును. కురల లేచుచుండును. ఈ ప్రకారము నులకడపులు కలుగుచు లేచుచు కొన్ని సమయములలో దానికై చికిత్సచేయక పోయినను ఇతర పదార్థ సేవ గుణముచే ఉక కలుగుచుండును.

దీనివలన ఆవరము పుచ్చుకొనుటకు నైకము కొన్ని సమయములలో నీటగాక పోవచ్చును.

అట్టి సమయములలో పాలు, గోదుమహా మొదలగు ద్రవ పదార్థములను పానము చేయవలసినవచ్చుచుండును. దీనిచే చాలా మంది అకల్మడప్పుడు బాధ పడుచుండురు. దీనికి సామాన్యముగా

అనుభవముతోనున్న చికిత్సలు యీ క్రింద నుదహరించుచున్నాము.

- (1) కొబ్బరిని నమలిన తర్వాత్రును.
- (2) గగగపాలు గాని, యాలకలు గాని నమలి (మింగిన) వారిండును.
- (3) వెలిగారమును పేర్చి పొడిచేసి తేనెతోకలిపి రావిన వారిండును.
- (4) గగగపాలు, యాలకలు సమాముగా చేర్చి పొడి చేసిదానికి సమానముగా చక్కెరగలిపి పూటకు పావులా యెత్తు మొదలు ఒక కులం ఎత్తు వరకు పుచ్చుకొనుచుండిన వారిండును.
- (5) యాలకలుగాని, గగగపాలుగాని, మారి వనముతీసి కాని లో కర్పూరగిలాలెకు భస్మముయున్నా చక్కెర యున్నా చేర్చి పుచ్చుకొనిన వారిండును.
- (6) నల్లద్రాక్షవండు, మానికముల్ల, దురదగొండి వేర్లు, కరకముల్ల, తాడికాయముల్ల, పులికెకపప్పు, తిప్పతీగ, బాజి పువ్వులపెట్టుకొక్క అకులు, ఇవి కవనములెట్టి తేనెగలిపి గం దూపముచేసినను లేక మైసవహరించిన కడుపులన్నీటిని మారి చూర్మముచేసి తేనెగలిపి కూరకలతో యెంచుకొని ఒక్క మార్తను ముగ్గును నుంచుకొని రసము (మింగుచున్న) ను నోటి పుల్లడు వారిండును.
- (7) బాక్రసిని నమలిన వారిండును.
- (8) ఆతిథ్యము, తలకర్ర చెంగల్యోప్పు ఏలకులు, వీనినిచూర్చించి నమనగా చక్కెరచేర్చి పూటకు కులంకంతున పుచ్చుకొనుచుండిన వారిండును. (అముల్లేవచం(రిక))

చెన్నపురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 13-వ తేదీ గురువారము

(1) ధాన్యములు

వనకలూ కా 1-కి	రు 45.0-0	మొదలు	55.0-0	బులకు
లియ్యలు	బస్తాలు	మొదలు.	వరకు.	
మనుకు తేనాలి	,,	45 గలవి	రు 18.0-0	18.4-0
నెల్లూరి	,,	డిటా	,, 15.8-0	16.0-0
డిల్లీ	,,	డిటా	,, 15.0-0	15.8-0
రాగులు	రా. 164	బస్తా 1-కి	,,	8.8-0
నవ్వులు	,,	,,	24.0-0	26.0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు	బస్తా 1-కి 205	రు,	12.0-0	రు 14.0-0
నెంగులు	,,	డిటా	,, 10.14-0	11.2-0
నెనులు	,,	డిటా	,, 11.8-0	12.0-0
మినుములు	,,	డిటా	,, 12.8-0	15.8-0
ఉలకలు	,,	డిటా 164	,, 7.8-0	7.12-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె కా 1-కి	రు 155.0-0	170.0-0
నెయ్యి కా 1-కి	,,	14.0-0 26.0-0
కొండాపురం నేరునెంగువచ్చు కా 1-కి	,,	55.0-0 60.0-0
యితర ప్రదేశము	,,	56.0-0 58.0-0
నేరునెంగునూనె గానుక కా 1-కి	రు 125	మినునూనె 120
అమడము నూనె కా 1-కి	రు	128.0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయకములు కా 1-కి	రు 215.0-0	220.0-0
మారపములు	,,	రు 195.0-0 200.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) కా 1-కి	రు 80.0-0	105.0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి	రు 40,	45
కాళమాస్తి పాయకట్టు	,,	రు 80, 85
తెలుము కా 1-కి	రు 40.0-0	50.0-0
చింతపండు కా 1-కి	రు 85.0-0	46.0-0

(5) ఇనుము

పట్టాలు రథం కా 1-కి	రు 84.0-0	85.0-0
చకరం	,,	85.0-0 86.0-0
రవుడు	,,	89.0-0 50.0-0

(6) లోహములు

కెండి 100 కులంక	రు 78.0-0	81.0-0
బంగారము, కులము 1-కి	రు 24.8-0	25.0-0
నవరకు 1-కి	రు	18.4-6
ఇక్రడి కా 1-కి	రు 805.0-0	810.0-0
రాగి డిటా	రు 860.0-0	865.0-0
అస్కా చెక్కర కా 1-కి	రు 42.8-0	42.12-0

(7) రంగులు ఆలిజరైలు

ఆవుకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రు 200
డిట్	16 డిగ్రీలు	190

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పత్రిక

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయిని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీ భాషా శిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకోముది (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది)	...	1	4	0
సత్యవత్సవత్సవము-పద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు.	...	1	0	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వల 1-0-0 సంగీత శమంతకమణి వల 0-8-0. పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మార్గ-ండేయ

చక్కని అంకముల కొత్తనాటకము అణా 12 చక్కని పాటలు!!

మిగులభక్తిరసపూరితము. రంగస్థలముల కత్యంతానుకూలము.

ఈశ్వరభావము:—మృత్యువును జయించిన దివ్యచరితుడగు మార్గ-ండేయుని చరిత్ర. రంగస్థలముల కనువగునట్లు మూడు గంటల కాలములో ప్రదర్శింప వలగునట్లు వ్రాయబడినది. ఇట్టి భక్తిరస పూరితమగు నాటకమును ప్రతివారును చదివి యానందింతురు గాక.

మా చందాదారులకు అణా 8 లకే వంపబడును.

సరస్వతీ గ్రంథమండలి

రాజమండ్రి.

"Agate" 2957

నెల్స్ ఫిల్లింగు ఫ్రంట్

వే నాలు

రూ. 2-0-0	[డబుల్ రూ. 15-0-0]
గాజు పాళీలు రూ. 0-4-0, డబుల్ 1-14-0	
గాజు పాళీల కలములు	" 0 4-0, డబుల్ 1-14-0
కలర్ బాక్సు (6 పెన్సిలు గలది)	రూ 0-10-0 డబుల్ ,, 6-0-0

పరిశుభ్రత గ్రామల మీద పంపించునది యిట్లు బడును.

విక్టోరియా డిపో

మైలాపూరు, మద్రాసు.

వెంట్రుకలే ఆందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దుష్ప్రవృత్తితో ఉండిరాకమునుపే త్వరపడు. ఉడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును. అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే కామినీయానూనెను వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమున్నను, శిరో మాంద్యమున్నను, యిది దివ్యవర్ణము వెంట్రుకల చిట్టుట గాని, గుడుగు గాని యుండదు. మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుడీ మెత్తదనమును గల్గి కట్టువలె నుండి మెరుగు చుండును.

"Everybody's favourite Toilets, Kamini Oil, & Otto Dilbahar, Sold everywhere."

ఈ రోగాననే దీనిని తీసివేసి చూడుము. వెంట్రుకలు యెట్లుకట్టుకొనునో కనిపెట్టుడు. కామినీయా తలనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును. కల బుడ్డి 1-2 లో రూపాయి, వి. టి. చార్జీలు ప్రత్యేకము. అన్ని వోల్టలను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినపుడు

"టటో దిల్ బహారు"ను వ్రాయుడు.

ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది. అత్యుత్కృష్టమైన నుణ్ణముగలది.

కొన్న బుడ్డి 12 ఫర డ్యు 2-0-0	} కొన్ని చుక్కలు చేతిమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన నూనె చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును
వ్రాసు బుడ్డి 12 ఫర డ్యు 0-12-0	
వ్రాసు బుడ్డి 12 ఫర డ్యు 0-8-0	

ఇది మరల అమృత రుచి కలిగినదైనను, ఎరప అమ్మవారివద్దను నా దొరుకును. తమన్న,

సోలు యేపంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్గు ఆంధ్రు కెమికలు కంపెనీ,

126 155 జమ్నామిశీడు, బొంబాయి.

వెంకటేశ్వరకంపెనీ,

860 గుంటూరు

శ్రీబలితపల్లి లక్ష్మీకాంత కవిరచిత

నర్మకారికాగ్రంథము (నాటికాపాటకము)	1-2-0
సామ్రాజ్యము (కృంగారకము)	1-0-0
బుద్ధిచక్రిలాసము (కథానాటకము)	1-0-0
శివానందలహరి (అర్థము, పద్యములు)	1-0-0
సంపూర్ణరామాయణము	1-4-0
సంపూర్ణోత్తరరామాయణము	1-4-0
నరసింహ (చరిత్రకావ్యాకము)	1-4-0
మహాపాత (Spoiled by drink)	1-0-0
మహాశివ (చరిత్రకావ్యాకము)	0-12-0
జననూనా (చరిత్రకావ్యాకము)	0-12-0
రమ్యకథాదనము (చరిత్రకావ్యాకము)	1-0-0

ఇతర గ్రంథము లన్ని దొరకును. అర్ధములపట్టి కమిషను పరిశుభ్రత నుంచి కమిషను.